СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 213. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ВЕРЕСНЯ 1950. — No. 213. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 14, 1950 VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ДЖАНСОН УСТУПИВ; МАРШАЛ НА ЙОГО МІСЦЕ

Вашинґтон, 12. вересня. — Секретар оборони Луї Джансон зрезигнував, а на його місце президент Труман назначив ген. Джорджа К. Маршала. Одначе, заки Маршал буде міг обняти уряд, Конґрес мусить зробити поправку в законі про безпеченство країни з 1949 р. Там сказано, що тільки цивільна людина може бути секретарем оборони, а Маршал є генералом у відставці. През. Труман звернеться до Конґресу за відповідною поправкою. Загальне переконання таке, що Конґрес це зробить.

Інтересний є лист Джансона, в якому він повідомляє президента про причини резиґнації. Він каже, що саме тепер, при співпраці обєднаних секретарів та обєднаних голов генеральних штабів усіх трьох ділянок оборони, він викінчив програму поновного озброєння, щоб наша країна станула поруч інших вільних країн. Коли він перед 18 місяцями обіймав становище секретаря оборони, він заповів згори, що в змаганнях до переведення злуки усіх ділянок оборони він мусить наразити себе на ворожнечу. Так і сталося і він має тепер більше ворогів ніж приятелів. З огляду на те, що країна в теперішньому часі потребує секретаря оборони, який не мусів би зазнавати перешкод від особистих ворогів, Джансон резиґнує зі свого становища. Труман, приймаючи резиґнацію, заявив, що це є патріотичне наставлення Джансона і висловив йому за це повне признання.

ВІСІМ МІЛЬЙОНІВ ВАНТАЖНИХ АВТ НА РЯТУНОК ЗБОМБАРДОВАНИХ ОСІБ

Лейк Делтон, Вис. — Несподіваний напад атомовими бомбами найде американські міста готовими до втечі при допомозі вантажних авт. Про це сказав Генрі Інґліш, президент Амерікен Тракінґ Асошіейшен на зібрані членів. Він виявив, що досі підприємці виробили 8,000,000 вантажних авт для пособлення втечі з міст та при постачанні різних допомогових і медичних засобів. Інґліш каже, що нема відповіднішого засобу до перевозу цивільного населення на випадок небезпеки ніж автобуси, тому, що інші машини мусять їздити тільки визначеними шляхами, часто навіть рейками, а автобуси поїдуть, куди тільки треба.

ПРОЦЕСУЮТЬ ЮНІЮ ЗА $300,000 ВІДШКОДУВАННЯ.

Сиракюс, Н. Й. — Підчас страйку проти підприємства виробу соди Солвей Процес відділ Юнайтед Майн Воркерс порозставляв пікети, щоб повідомити публіку про страйк. Одна брама не була обставлена пікетниками і саме тією брамою завезло підприємство Мек Ґро Констракшен Компані два вантажні авта повні форманів для виконання будівельного проєкту. Юнія прогнала будівничих, а ці внесли позов проти юнії за відшкодування в сумі $300,000 на цій підставі, що будівельне підприємство не було обняте страйком. На підставі закону Тефта-Гартлі заборонено примеволювати до страйку робітників, які працюють в компаніях необнятих страйком.

ЛІТАКИ ПЕРЕВОЗЯТЬ ВОЄННІ ТРАНСПОРТИ ДО КОРЕЇ.

Передаючи звідомлення про приїзд нових транспортів з Америки до Кореї, кореспонденти згадують про прислугу, яку дають цій справі новочасні великі літаки. Вони твердять, що без повітряних транспортів успіх американської й інших армій Об'єднаних Держав був би неможливий. До транспортів вживають коло 50 літаків з кількома машинами, а це уможливлює постійний переліт на Схід через Аляску, острови Алевти й Токіо.

РЕСПУБЛИКАНЦІ ПЕРЕМОГЛИ ПРИ ВИБОРАХ У СТЕЙТІ МЕЙН

Портленд, у стейті Мейн. — Вислід виборів до Конґресу зі стейту Мейн вказує, що республиканці втримують дальше свою більшість, якою перемогли при виборах перед вісьмома роками. Передвиборча агітація йшла під гаслом критики адміністрації Трумана за допущення до війни в Кореї. Перевибраних є три конґресмени.. В одному дистрикті республиканський кандидат, (Роберт Гейл) дістав найменше голосів за увесь час свого політичного життя, він кандидував уже вп'яте до Конґресу. Губернатор Фредерик Дж. Пейн відніс перемогу меншою більшістю ніж давніше. — Стейт Мейн звісний зі своєї республиканської традиції, одначе на нього звертають увагу тому, що він перший переводить вибори заки ще інші стейти йдуть до загального голосування восені. У сусіднім стейті, Ню Гемпшир, перевели щойно правибори („праймаріс") на кандидатів.

СЕНАТ УХВАЛИВ БИЛ ПРО РЕЄСТРАЦІЮ Й ІНТЕРНУВАННЯ КОМУНІСТІВ

Сенат 70 голосами проти 7 ухвалив законопроєкт для контролі комуністів та інших підривних сил. Бил передбачує примусову реєстрацію комуністів і комуністичних фронтових організацій, які на випадок війни можуть стати шпигами і саботажниками. В останній хвилині сенат ухвалив додаток, що підчас необхідности треба таких людей інтернувати. Прихильники адміністрації Трумана стояли на тому становищі, що комуністів не треба реєструвати, бо їх імена має записані Федеральне Бюро Інвестиґацій, за те треба їх інтернувати на випадок війни. Президент Труман заявив, що не підпише законопроєкту, який передбачує реєстрацію. З огляду, що прийнята постанова про інтернування, надіються, що президент підпише бил. Одначе, якщо б не підписав, то сенат і палата репрезентантів ухвалили законопроєкт такою більшістю, що можуть переголосувати вето президента і закон увійде в життя проти його волі.

В АМЕРИЦІ

● **Збомбардувати Кремль,** якщо світ хоче втримати мир — радить пенсіонований ген. Боннер Фелерс. Він виголосив промову на республиканських зборах в Масачусетс, у якій обороняв думку секретаря фльоти Френсиса Матюса про превенційну війну.

● **Позиває корабель Батори** за зворот літака компанія, яка випозичила літак пілотові Ньютонові. — Ньютон, як звісно, осів на морю біля корабля, а його капітан взяв до себе в гості і літак і пілота. Висоту шкоди подає компанія Ламброс Сіплейн на дол. 6,200.

● **Три кандидати на посадника** Ню Йорку італійського походження і всі три емігранти. Едвард Корсі кандидує з рамені Республиканської партії, Фердинанд Пекора з Демократичної, а Вінсент Р. Імпілітері йде як незалежний.

● **Заборонили видавання** комуністичної газети в Гватемалі. Там ухвалили закон, який забороняє чужинецькі політичні видання.

ІСТОРИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ „ТРЬОХ ВЕЛИКИХ" В НЮ ЙОРКУ. Дня 12-го вересня почалася в Ню Йорку історична конференція міністрів закордонних справ трьох західних великодержав, предметом якої є проблеми, способи і засоби оборони Европи перед сподіваним советським нападом. На фото (від ліва): французький міністер закордонних справ Роберт Шуман, американський державний секретар Дін Ачесон та британський секретар закордонних справ Ернест Бевин під час нарад в готелі Волдорф-Асторія.

Міністри трьох потуг почали наради для рятунку Европи

Ню Йорк, 13. вересня. — Керівники закордонної політики трьох західних великодержав: державний секретар Дін Ачесон, британський секретар закордонних справ Ернест Бевин і французький міністер закордонних справ Роберт Шуман, почали вчора після полудня в готелі Волдорф-Асторія свої наради над проблемами, способами і засобами для рятунку Европи перед сподіваним советським нападом. У виданому після нарад першому офіціяльному повідомленні сказано, що наради почалися переглядом загального положення в Европі та початковою загальною виміною поглядів. Цілий ряд справ міністри відразу передали своїм дорадникам і підкомітетам для відповідного опрацювання і передачі їм назад чергового чи наступних днів. Наради продовжуватимуться сьогодні в год. 10:30 рано і, правдоподібно, пополудні. Між дорадниками міністрів є всі три високі комісарі Німеччини. Під час нарад передано міністрам повідомлення, що президент Труман прийняв відставку секретаря оборони Луїса Джансона та іменував ним ген. Джорджа Маршала. Жаден з міністрів не коментував цього повідомлення, але це

(Докінчення на стор. 4-тій)

БРИТАНІЯ ЗБІЛЬШУЄ СВОЇ ЗБРОЙНІ СИЛИ В НІМЕЧЧИНІ

Лондон, 13. вересня. — Премієр Етлі повідомив вчора, що Британія вишле ще одну свою дивізію до Німеччини на підкріплення двох, що вже там перебувають. Він рівночасно запропонував парляментові збільшити краєві стратегічні резерви на одну дивізію піхоти, одну панцерну дивізію та одну панцерну піхотну бригаду. Керівник консервативної опозиції, Винстон Чорчил, горячо піддержав пропозицію уряду, але критикував уряд за те, що виступив з нею запізно. Він в дальшому піддержував видвигнену ним вже в Страсбурґу пропозицію на створення „европейської армії", що мала б 60 до 70 дивізій, зі сильним німецьким контингентом. Ці дивізії мали б виповнити різницю у відношенні між советськими і західними збройними силами.

БЕВИН ОБСТОЮЄ ЗБРОЙНУ СИЛУ О.Н.

Ню Йорк. — Ернест Бевин, британський міністер закордонних справ, приїхав до Америки на наради міністрів Трьох Потуг і міністрів країн з Атлантійського Пакту. Він сказав на вступі, що світового миру не можна забезпечити озброєнням самої Европи. До цього треба світової сили всіх волелюбних народів, які підтримали б рішення Об'єднаних Держав. Під теперішню пору не потрібна кампанія проти комунізму, бо не вірить, щоб Китай цілком пропав для волі, зате треба йти проти московського імперіялізму, сказав Бевин. Зі згаданих причин Бевин обстоює створення збройної сили О.Д. Він холодно віднестися до озброєння Німеччини.

ВІЙСЬКОВІ КОЛА БЕНЕЛЮ ОДОБРЮЮТЬ ОЗБРОЄННЯ НІМЕЧЧИНИ

Брюссель, Бельгія, 13. вересня. — В колах об'єднаного командування збройними силами країн Бенелю: Бельгії, Голандії і Люксембурґу, висловлюються виразно в користь створення відповідної німецької збройної сили та включення її в західно-европейську оборонну підготовку. Висловлюється теж надії, що теперішня конференція „Трьох Великих" в Ню Йорку винесе під цим оглядом відповідне позитивне рішення. Єдине застереження, яке тут висловлюється, це побажання, щоби озброєння Західної Німеччини не відбувалося коштом допомоги в розбудові збройних сил інших західно-европейських країн та забезпечення їх відповідною зброєю.

ДОҐЛЕС ПРОПОНУЄ РЕФОРМИ ДЛЯ ПРИПИНЕННЯ КОМУНІЗМУ В ІРАНІ

Тегеран, Іран, 13. вересня. — Вилйєм О. Доґлес, допоміжний суддя Верховного Суду Злучених Держав, запропонував Іранцям розділення великих земельних посілостей між малоземельне або безземельне населення країни, вважаючи це головною передумовою для припинення комунізму. У зв'язку з тим, що Іран є тепер, після Кореї, в центрі міжнародної уваги, бо передбачуваний як чергова жертва комуністичної агресії, відвідини Доґлеса в тій країні викликали численні коментарі та всілякі підозріння, головно зі советського боку. Вже з першим повідомленням про приїзд Доґлеса, — московська пропаганда твердила, що він приїхав там „бунтувати племена". Це підхопила місцева преса, зокрема ліва, погрожуючи навіть „консеквенціями", якщо „Америка не припинить своїх інтриг". Вчорашній виступ Доґлеса перед іранськими інтелектуалами на університеті в Тегерані розвіяв вмовлені комуністичною пропагандою пересуди проти нього та викликав помітні симпатії.

● **Застарий на сенатора** Генрі Алфред Моллинс у Виннипеґу в Канаді, і тому зрезигнував зі свого становища. Він має 89 літ життя.

● **П'ять братів** вступили до армії в місті Ютіка, Н. Й. Їх родинне ім'я Леоне. Двох з них служили в другій світовій війні. Найстарший має 29 літ життя, наймолодший 18. У Вермон, в стейті Ілиной, зголосився теж п'ять братів до служби в Краєвій Ґвардії. Їх родинне ім'я — Бюсі. В Вомонт, Текс., вступили до служби четверията брати з родини Доналд.

СЕНАТОРИ УХВАЛЮЮТЬ ПОВНІ ФОНДИ ДЛЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашинґтон, 12 вересня. — Сенатська комісія приділів одобрила повний приділ у висоті $97,212,000 для департаменту стейту, потрібний для поширювання правди про Америку через радієву станцію „Голос Америки" й інші агенції у холодній війні проти Росії. Таким чином сенатори завернули назад цю частину фондів, яку відкинула в голосуванні палата репрезентантів тобто $19,344,150. Ця сума міститься в повнім бюджетовім рахунку, який виносить $16,700,000,000 і який має бути остаточно ухвалений повним сенатом негайно, заки ще Конґрес роз'їдеться на вакації. Ще тільки треба спільної ухвали конференції обох палат, щоб вирівняти різниці в деяких подробицях.

● **231 різнородних курсів** для дорослих оприлюднює Міська Колеґія Ню Йорку у відділі Дженерал Стодіс. Ситі Каледж оф Ню Йорк розміщена в 43 домівках по цілому місті. На курси можна записуватися через відділи Прилюдної Бібліотеки в Мангеттен, Бронкс і Стейтен Айленд. Бруклин має окрему Колеґію.

АЛІЯНТИ НАСТУПАЮТЬ НА ЦІЛОМУ ФРОНТІ

АМЕРИКАНЦІ П'ЯТЬ МИЛЬ ВІД ПОГАНҐ. — ВІДСТУП ВОРОГА ПЕРЕМІНЮЄТЬСЯ В ПАНІЧНУ ВТЕЧУ

Токіо, 13. вересня. — Американські, південно-корейські та союзні війська перейшли сьогодні до наступу на всіх ділянках корейського фронту, повідомляється з головної квартири ген. Мек Артура. Наступ не має генерального характеру, а є радше дефензивного порядку, щоб закріпити теперішні союзницькі оборонні лінії, а не прогнати ворога з окупованих ним досі територій. Проте, ворог помітно тратить рівновагу, його побито заки він потрапив перегрупуватися до продовжування його генерального наступу, що почався з початком цього місяця, а його відступ на поодиноких секторах вже тепер переміняється в панічну втечу. Найзамітніших успіхів аліянти добилися в районі на північний схід від Йонґчон. У фронтовому повідомленні Восьмої Армії ствержується, що американські і південно-корейські війська на фронтовій лінії Поганґ-Кйонґджу підступили вже на віддалення п'ять миль від зайнятого червоними порту Поганґ, очищуючи рівночасно запілля від проникнутих там ворожих банд. Інші американські і південно-корейські відділи на цьому секторі теж здобули терен в інших напрямках, посунувшись вперед на 5 до 12 миль.

На фронті в районі Тайґу наступаючі з'єднання американської Першої Кавалерійської Дивізії здобули важливий стратегічний терен, натрапляючи на щораз слабший спротив ворога. Ген. Волкер, командант американських збройних сил в Кореї, заявив кореспондентам, що „найгірше вже за нами". Два ворожі полки, оточені аліянтами на східному секторі фронту, постійними атаками зі землі і з повітря, були зредуковані до горстки „недобитків" — ствержується у фронтовому повідомленні. Ворог, відступаючи, залишає велику кількість советської зброї. В цьому районі в останніх боях аліянти взяли в полон 581 ворожих вояків. Акція на фронті в районі Тайґу почалася вчора ворожою спробою наступу, після сильного артилерійського двобою. Американські сили негайно перейшли до протинаступу, — вибиваючи ворога з рівноваги та завдаючи йому величезних втрат. Ворог втікає на північ, переслідуваний американською авіяцією, що у великій мірі причинилася до перемоги на всіх фронтах.

На фронті двох британських бриґад та дальше на південь здовж ріки Нактонґ було відносно спокійно, хоча розвідка ствержує підготовку ворога до нової акції. Американська авіяція продовжує там безперервні атаки на ворожі скупчення на фронті і в безпосередньому запіллі. З американської головної квартири повідомляється, що аліянтські лінії теж на цьому фронті є сильні та повільно посуваються вперед. В міжчасі, інші з'єднання американської авіяції виконали вчора 500 налетів на воєнні об'єкти в глибокому запіллі ворога, висаджуючи в повітря арсенали, знищуючи комунікаційні получення та виводячи з ладу всю ворожу воєнну машину.

КОРЕЙСЬКА ЧЕРВОНА „НАРОДНА АРМІЯ" ПОЧИНАЄ РОЗБІГАТИСЯ

Токіо, 13. вересня. — В головній квартирі ген. Мек Артура ствержується на підставі фронтових повідомлень, що корейська червона „народна армія" виявляє щораз більше познак деморалізації і поступово починає розбігатися. — Протягом останніх двох тижнів в американський полон дісталося або перебігло більше червоних вояків, ніж за ввесь попередній час війни. Перебігають та здаються в полон теж офіцери. Побіжні обрахунки виказують, що червоні тратять пересічно 2,000 вояків денно.

КОРЕЙСЬКІ ЧЕРВОНІ ЖАЛІЮТЬСЯ НА ЗНИЩЕННЯ

Лейк Соксес, 13. вересня. — Корейські комуністи, що самі почали аґресію на частину вільної корейської території, викликуючи теперішню міжнародну кризу, звернулися тепер до Об'єднаних Націй зі зажаленням проти „американських інтервенціоналістів" за повітряне нищення їхньої воєнної машини. В меморіялі до О. Н. червоні жаліються, що „американські інтервенціоналісти систематично знищують корейську індустрію, в намаганні засудити корейський нарід на безробіття, знищення і голод". В зажаленні ствержується, що „американська авіяція методично знищує всю індустрію Кореї, скидуючи десятки і сотки бомб на фабрики і заводи, не зважаючи на те, що вони продукують". Називаючи подрібно знищені фабрики, червоні звертаються до Ради Безпеки, щоб вона „поробила енергійні заходи для припинення злочинів американських інтевенціоналістів".

45-ТЕ СОВЄТСЬКЕ „ВЕТО" ПРОТИ ПРОВІРКИ КИТАЙСЬКОГО ЗАЖАЛЕННЯ

Лейк Соксес, 13. вересня. — Представник Советського Союзу в Раді Безпеки Об'єднаних Націй використав вчора вже 45-тий раз своє великодержавне право вета, цим разом проти американської пропозиції, щоби Рада призначила окрему комісію, яка провірила б комуно-китайське зажалення, мовляв, американські літаки бомбардували місцевість на манджурській території. Зараз після того Рада більшістю вісімох голосів проти одного советського відкинула советську резолюцію, щоби визнати Злучені Держави винними того нападу. Юґославський представник здержався від голосування, а китайський представник взагалі не голосував. В користь американської резолюції в справі створення комісії, яка провірила б зажалення, — голосувало сімох представників, отже вимагана більшість. Національно-китайський представник, стоючи на становищі, що Рада взагалі не повинна навіть приймати під розгляд комуно-китайських зажалень, в усіх випадках іґнорує голосування в тій справі.

В СВІТІ

● **Кентербурський архиєпископ** д-р Фишер, голова Англіканської Церкви, виступив з обвинуваченням проти Ватикану, що він не хоче прилучитися до спільних змагань в користь миру з усіми іншими церквами, хоча сам до такого змагання словами закликає.

● **Польща запротестувала** перед французьким урядом проти арешту і депортації з Франції 49 польських комуністичних п'ятиколонників.

● **Лондонська поліція** заборонила вчора протестаційний похід одної сотні п'ятиколонних комуністичних „миротворців" під місцеву американську амбасаду.

● **В Атенах розкинено** комуністичні летючки проти висилки на корейський фронт около тисячки зголошених грецьких добровольців.

● **Бельгійський уряд** заповів чистку всіх ділянок публичної служби від комуністичних п'ятиколонників та їх ступайків.

● **Одна англійка в Лондоні** вродила четверията, всі дівчата.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАРАДИ „ТРЬОХ ВЕЛИКИХ"

Представники „Трьох Великих" — Злучених Держав, Великої Британії та Франції — радять у Ню Йорку в справі світового миру. Досі, коли говорилося про того роду міжнародне зібрання, чули ми завжди про „Чотирьох Великих". Тим разом цеї четвертої потуги — Союзу Совєтських Соціялістичних Республік — немає на нарадах про мир. Щобільше, якраз ця четверта потуга є порушником миру і постійним агресором. Якраз вона спричинила наради „Трьох", які покінчаться ще ширшими нарадами міністрів закордонних справ усіх країн Атлантійського Пакту.

Вже той самий факт, що три мирні й демократичні потуги відмежували себе від четвертої, тоталітарної, диктаторської й імперіялістичної, має велике значення з ідеологічного й морального боку. Це відділились воля від неволі, мир від агресії, право від насилля. Можливо, про це не будуть так ясно говорити вже на цих нарадах, чи писати в пресі. Але вільні й поневолені народи світу так будуть це розуміти. Вони й наберуть через те більшої поваги до трьох потуг, що вкінці зважились добачувати у своєму колишньому спільникові й союзникові найбільшого ворога, якого колинебудь вільний світ мав.

Три демократичні потуги радять тепер не тільки без четвертої, яка була з ними в спілці, але — проти неї. Наради трьох потуг, самих як і разом з міністрами закордонних справ інших вільних країн, шукатимуть відповіді на питання, як оборонити вільні країни перед московським нападом і як спинити дальшу совєтську агресію. Приклад з Кореєю в Азії переконав уже всі демократії, що кожної хвилини може й в Европі постати друга Корея, до якої вони мілітарно непідготовані.

Президент Труман облегшив наради „Трьох" тим, що заповів побільшення американських збройних сил в Европі. Це повинно бути для вільних народів в Европі підномом, щоб подбати про негайне посилення власної оборони, бо ця справа, не зважаючи на Атлантійський Пакт, представляється в західніх европейських країнах, зокрема у Франції, дуже погано. Західні країни зі своїми 270 мільйонами населення могли б при американській матеріяльній і мілітарній допомозі не лякатись совєтського нападу, якби тільки не були огомлені большевицькою пропагандою, яка в них вмовляє, що їх положення безвихідне, бо на випадок війни десятки совєтських дивізій, що стоять на поготівлі, залиють відразу цілу Европу аж до самих берегів Атлантійського океану. На тому тлі зродилась та „невтральність", про яку говориться у Франції та інших країнах, як ратунок на випадок війни „між Америкою і Росією".

Правда, промова президента Трумана про збільшення американської армії в Европі дещо змінила ці песимістичні настрої. Але цього замало. Вільній Европі треба збройтись і притягнути до зброєння — по волі чи неволі — ще й Німеччину. Це бо зброєння є єдиною забезпекою перед Кремлем. Належно озброєним і приготованим демократіям не будуть страшні ні ті 250 дивізій, що їх має Москва, ні тих 800 мільйонів рабів, на які покликуються большевицькі агенти, як на велику силу Сталіна.

Тому то теперішні наради трьох потуг у Ню Йорку є незвичайної ваги. Це бо передвоєнні наради, якщо такими можна назвати раду, що має на меті встановити тривкий і справедливий мир.

Президент про тотальну оборону

Черговим етапом у змаганні до тотальної оборони Злучених Держав перед можливим нападом з боку Совєтської Росії треба вважати останню промову президента з суботи 9 вересня. Її навіть називають „риштованням". Як риштовання означає, що самого будинку ще нема, але що вже почалась будова, так є покищо з обороною. В передбачуванні можливости війни з Росією під теперішню пору вже відверто дискутують теж і про засоби оборони, чого не було в минулій війні в звязку з несподіваним нападом Японії на Америку. Навіть говорять тепер про „превенційну війну", коли перед нападом Японії на Перл Гарбор не можна було навіть припускати, щоб хтось про такі справи публично згадував.

„Провідники комуністичного імперіялізму мають великі військові сили під своєю командою. Вони вже показали, що цих сил вони хочуть ужити для відвертої агресії, не зважаючи на обєднану опозицію всіх вільних народів. Серед таких відносин вільні нації не мають іншого вибору, як будувати військову силу, яка потрібна для підтримки законного ладу в світі. Тільки в такий спосіб зможемо переконати комуністичних провідників, що агресія не виплачується" — такими міркуваннями почав през. Труман свою промову. При цьому пригадав, що вже виасигнувано фонди на розбудову військової сили в Америці і в світі та що ці фонди досягають цього року суми 30 білліонів.

Одначе, як завважує президент, оборону не можна перевести звичайними засобами. Усі ми мусимо взяти в ній участь: фармері, зарібники, бизнесові люди — усі мусять посвятити якусь частину добра, хочби воно було потрібне для них самих чи їхніх родин. Тільки тоді ми зможемо випродукувати гармати і літаки і танки і іншу зброю, конче потрібну для забезпеки світу перед загрозою комуністичного панування. Щоб осягнути таку ціль, на це треба:

Перше: продукувати матеріяли і устаткування для оборони; друге: подбати за гроші на покриття коштів зростаючих оборонних змагань; третє: не допустити до інфляції.

Ці проблеми можемо розвязати на нашому домашньому фронті, якщо хочемо зберегти нашу свободу і мир у світі. Усі три згадані ділянки можна вести тільки тоді, коли ми всі, разом подбаємо, щоб розвинути тотальну продукцію країни. До цього потрібно більшого зусилля і довгих годин праці для кожного. Плянована праця дасть нам змогу озброїти себе і вільний світ. Праця мусить бути не тільки плянована, але й контрольована. Для контролі треба покликати до життя відповідні установи й агенції.

Президент заповів загально, які агенції будуть покликані до життя, а по імені згадав одну, яку саме на підставі нового ухваленого закону званого Актом Оборонної Продукції, зорганізовано попереднього дня.

Організація влади для контролі праці й продукції при змаганнях до тотальної оборони буде представлятися так:

На чолі адміністративної влади стоятиме президент, який має від Конгресу мандат придумати розміри й час заведення економічної контролі. Першим під ним буде предсідник Краєвої Ради Забезпеки Ресурсів, яким тепер є Стюарт В. Саймінгтон. Він буде співпрацювати з іншими оборонними агенціями, які стоять на тому самому рівні. Ці рівнорядні агенції обіймають дві групи: в одній групі є теперішні департаменти й агенції уряду, які несуть відповідальність за приділюванням й першенство матеріялів, їх реквірування, магазинування, фінансування і за контролю над кредитами. Ключевою агенцією в цій групі буде департамент торгівлі, а в цьому департаменті буде нова „Краєва Продукційна Влада". Вона має видавати правила для широких промислових кол.

Друга група діючих агенцій буде нова. Це буде всемогутня влада над цінами продуктів і робітничих платень з назвою Агенція Економічної Стабілізації. Адміністратор цеї агенції придумуватиме способи для стабілізації цін і платень як в загальних начерках, так і в подробицях. Під його вказівками буде стояти директор Ради Стабілізації Цін і Стабілізації Платень. Директор має передбачувати зміни цін, а для назначування робітничих платень покличе по одному дорадникові з загальної публики, з промислу і з робітництва.

Під теперішню пору президент доручить своїм адміністраторам, щоб вважали на добровільні угоди в справі цін, платень, робучої сили, матеріялів і кредитів. Одначе час для переговорів є короткий. Коли існуючі закони не будуть вистачальні, президент заповідає, що треба буде ухвалити нові. Тому, що Америка має велетенські засоби в матеріялах і людях, треба вірити, що при Божій помочі нам вдасться сповнити наші завдання, кінчив Труман.

Микола Чубатий.

Російська політика Америки та народи поневолені Росією

I.

Політика Злучених Держав у відношенні до Росії наближається до стану кризи. Від року 1947 Америка придержується в політиці відносно червоної Росії засади „стримування большевиків" (containment policy). Політика стримування совєтської агресії має на цілі не допустити до дальшого ширення большевизму поза межі дотеперішніх совєтських сателітів. Одначе вона не ставила собі такої цілі, щоб нести визволення народам поневоленим Росією, вважаючи це за чисто внутрішню справу червоної Росії. Америка залишає Росії зовсім свобідну руку на її старій території з-перед 1939 року та на тих територіях, на які аліянти погодилися в Ялті та Потсдамі, та які стали немов воєнним набутком червоної Росії. Американська офіційна політика вважала та ще й нині вважає ті території немов за легальні набутки, яких Америка обовязана не оспорювати.

Воєнна добича червоної Росії.

До тих країн немов легально набутих належать теж бувші східні частини Польщі, себто Західна Україна та Західна Білорусь, як теж українські землі, забрані від Румунії. До таких земель американська офіційна політика зараховує також східну частину Східних Прус, Кенігсберг, нині перейменований на Калінінград. Це колишня німецька територія, нині опорожнена з німців, населена росіянами та перемінена на сильний російський бастіон над Балтиком. На Далекому Сході легально набутими совєтськими територіями вважається південний Сахалін та Курильські Острови, добуті від Японії.

Легальними, хоч тільки толерованими, набутками Совєтів вважає теперішня американська адміністрація також прилучення до Совєтів Карпатської України, східної Фінляндії та російських прав в Манджурії, Порт-Артурі та в Дейрен, бо це права набуті Совєтами на основі трактатів, заключених з Китаєм, Чехословаччиною і Фінляндією.

Окреме та зовсім неясне місце назовні займають три малі балтійські держави — Литва, Латвія та Естонія, насильно загарбані большевиками. Ніяка явна умова не згадує про їх прилучення до Совєтів, одначе сама логіка говорила б, що ці три балтійські держави є немов толерованою добичею Росії, коли аліянти в Потсдамській умові погодилися на прилучення до Совєтів округи кенігсберської, з литовською меншиною в околиці Кляйпеди, яка то територія охоплює Литву зі заходу. Оці території аліянти та й американська офіційна закордонна політика вважають такою власністю Совєтів, проти якої вони не виступають.

Згідно зі засадами американської конституції, закордонну політику веде президент, одначе всякі міжнародні умови ним заключені, мусить ще потвердити Сенат. Правда, Сенат Злучених Держав ще не потвердив ні умови в Ялті, ні в Потсдамі, одначе таке потвердження президент майже певно дістав би, бо не тільки партія більшости, демократи, але республиканці, як партія меншини, засадничо не оспорюють тої американської політики. Такий є дійсний стан тих ніби то легально набутих Совєтами територій, яких Америка не оспорює.

Московські сателіти.

Та вже по заключенню договорів в Ялті та в Потсдамі Кремль скомунізував та фактично розтягнув свою контролю над Польщею, Румунією, Болгарією, Угорщиною та Чехословаччиною. На підставі Ялтської Умови поміж аліянтами та Совєтами, в приязних країнах, в Польщі та в Чехословаччині, мали бути привернені демократичні уряди з волі народу, то саме мало статися в Угорщині, Румунії та в Болгарії, в бувших сателітах Гітлера на підставі мирових трактатів. Одначе большевики, користаючи з того, що в тих країнах стояли їх військові залоги, що „берегли комунікаційних шляхів" з Німеччиною та Австрією, подбали, щоб і в тих державах встановлено „народні демократії", себто комуністичні уряди, що на ділі не мали майже ніякого попертя серед тих народів. Москва помогла теж китайським комуністам опанувати Китай та викинути з азійського континенту на Формозу аліянта Чян-Кай-ші, що мало статися при примкнених очах американських совєтофілів на урядових позиціях, як це представляє опозиція.

Скомунізування тих країн сталося при байдужій поставі з боку аліянтів, з Америкою включно, звичайно при паперових тільки протестах, з яких большевики цілком нічого собі не робили. Навпаки, большевики з дня на день систематично затісняли комуністичну петлю над тими державами так, що нині вони на ділі є під повною контролею Кремля.

Ці дальші набутки аліянти та Америка вважали нелегальними набутками Москви, одначе війни за них починати не думали, дарма, що деякі зміни, як скомунізування Китаю, сильно вдарило по інтересах Америки на Далекому Сході.

Політика стримування комуністів.

По таких гірких досвідах зродилася американська політика стримування дальшої агресії большевиків. Політика ця побудована на цім, що Америка стала економічно відбудовувати краї західної Европи, вкладаючи в них великанські біліони на основі так званого Пляну Маршала. Далі Америка та Британія подбали про створення так званого Оборонного Атлантійського Пакту, до якого приступило 12 держав Західної Европи, безпосередньо загрожених російською агресією. Ці держави, члени Атлантійського Пакту, тепер, Америка озброює своїм коштом, щоб вони могли сами спиняти агресію большевиків бодай в першій фазі такого наступу. Зрештою, всяку оборону, проти можливого наступу Росії на дальші території поза обсягом їх „легальних" та „нелегальних" посідання, згідно контролі, Америка постановила вести через міжнародну Організацію Обєднаних Націй. Першою такою пробою дальшої агресії був Москвою заранжований напад на південну демократичну Корею, що довело до поліційної акції Обєднаних Націй в обороні нападеної демократичної республики.

Політика стримування большевиків є на ділі політикою укритого угодовства відносно Москви, бо вона погоджувалася з дотеперішніми загарбаннями большевиків навіть коштом власних союзників демократій. Політика стримування була тільки політикою оборони перед російською політикою наступу. Відомо, що оборонна політика має дуже слабі вигляди на перемогу в боротьбі з ворогом, який постійно наступає.

Автором політики стримування був високий урядовець американського стейт-департаменту, Джордж Кенан, прямо хоробливий русофіл, залюблений в російськім народі та його культурі.

Немає сумніву, що на створення пляну російської політики Америки Кенана мали вплив російські емігранти протикомуністичного наставлення, які все і всюди пильно бережуть інтересів Російської Імперії, тюрми кільканадцяти народів. Перед офіційними американськими колами росіяни показують грушки на вербі, немов то російський народ повстане проти Сталіна та переверне владу Кремля. На випадок війни прихильники Росії обіцяють Америці золоті гори в постаті десяток російських полків, що станують по стороні Америки.

Ці самі кола, включно з Кенаном, автором політики стримування, не хотять видіти потенціяльної допомоги, що їх може дати Америці революція на акція народів, поневолених Росією. Навпаки, ці русофіль-

(Продовження на стор. 3-тій)

Микола Понеділок.

САМОГУБСТВО

1)

Баба Гапка, хоч і підтоптана віком, шостий десяток минає, але слух має, дякувати Богові, прегарний. Вона з печі чує, що синок голови колгоспу Ясик, або, як його всі дражнять в селі, кобиляча голова, скликує людей на збори. „Ну так, на збори. Це він пново кричить під вікном у Палажки: „Тітко, не запізнюйтесь". А тепер, бузувіра, біжить до нене — роздумувала баба Гапка. „Що ще анцихристи придумали. Вже все відняли. Білокопитого Іван сам відвів до колгоспу, Маньку з телям і з новеньким налигачем з хліва забрали. Чого ще треба? Чи може людей будуть усуспільнювать. Кажуть, що вже не знатимеш, де твій чоловік. Він стане для всіх мужем. Як той колгоспний бугай. Жінки також. Ох і часи. Оце тобі плянета Европа"...

— Бабо!

Гапка стрепенулася.

Бабо! — ще різкіше запищала кобиляча голова.

— Якого чорта лементуєш. Не глуха. Чую.

— Через годину на збори. Не запізнюйтесь. Хотів вже бігти далі, але баба Гапка зупинила його словами:

Іван піде. Дайте мені спокійно померти. Хлопець прилип до шиби і поспіхом пояснив:

— Це лише для женщин збори, бабка не запізнюйтесь. І побіг.

„Агі на ваші голови, для женщин вечером збори. Світ догори ногами повернувся". Після такої новини баба Гапка не всидить на печі. Де бо! Одних жінок збирають. Без чоловіків. Та ще коли — осіннього вечора. Темного, як дьогодь. Вийдеш на вулицю, як в димарі, чорно, тільки калюжі блищать. Та не тільки жінок скликають, а й бабусь, бо яка ж з неї жінка. „О, Пречиста, чому я ще не вмерла. Діждалася усуспільнення жінки".

Миттю надягнула свиту — і на подвіря. Смеркалося. Іван ніс з городу в'язку бур'яну. (Нема топлива).

— Гапко, чи це тобі весна, що ти вибігаєш в чічнику. Холодно.

— Мовчи, коли нічого не знаєш.

І через тин.

— Параско, Параско! — В сінях показалася сусідка.

— Була в тебе кобиляча голова?

— Була.

—Кликала на збори?

— Кликала.

Баба Гапка хотіла все зараз сказати: Про страшну новину, про чорну-пречорну ніч, про анцихристів, кортко — про усуспільнення женщин. Але від хвилювання лише сказала:

— Содом-гомор у селі, Параско! Сьогодні збори лише для жінок. Розумієш. Іди і кажи іншим. Хай беруть з собою ножі, рогачі, сокири. Він тебе за груди, а ти ножем в пузо. Чуєш.

Палажка вже нічого не чула. Побігла.

Баба Гапка попрямувала до хати. Глядь: „Боже мій, яка ж я погана господиня. Зовсім забула за них".

Біля хлівця трусилося від холоду її господарство. Чубата курка і півень-підросток.

Відчинила дверцята.

— Заходьте, голуби мої, заходьте. Я за вас, соколятка, й забула.

Замкнула хлівчик. Темнішало надворі і в думках баби Гапки:

„Оце й всього добра — пів-півня та курка, хлівчик та хата на курячих лапах. А було всього доволі, і все пішло анцихристу у пельку. Було двійко діток — померли. А я ще живу. Дожила до такого спустошення, до розорення". Непомітно підкралася темнота. Іван був вже в хаті. Засвітив каганець. А баба Гапка все ще біля хлівця думала...

— Гапко! Іди до хати, ти ж роздягнена. Порвала думу. „Ай справді мені холодно". Пішла...

Баба Гапка всунула до спідньої кишені ніж, перехрестилася і рушила.

— Ти сиди дома. Якщо на зборах поганим запахтить — ми кричатимем. Почуєш крик, збирай чоловіків і на поміч.

На вулиці її чекав гурт жінок. Палажка тримала в одній руці рогач, в другій ліхтар.

В Марійки-ворожбитки підозріло віддувалася кишеня.

Деякі щось приховали за свитами. Одна лише Івга стояла без нічого і дурнувато посміхалася до баби Гапки.

— А ти ж чого з голими руками. Думаєш, колгосп з тобою буде жартувати.

— Та я взяла сікач. Ось він, і показала на халяву.

— Добре! — Баба Гапка посміхнулася. — Тепер ось що. Зброю гарно приховайте. На зборах сидіть чемно і слухайте. Коли ж урветься терпець, тобто вони полізуть брудними руками до наших женських грудей, я перша вийму ніж і піду у наступ. Ви за мною і побільше крику. Збіжаться чоловіки і ми врятуємо свою честь. Відіб'ємо їм охоту усуспільновати нас.

Гайда!

Попереду з ліхтарем і рогачем йшла Палажка. Поруч — баба Гапка.

— Та знайте, голуби, як куди бити, Якщо, для прикладу, в мене ніж, то я мушу цілити в живіт, бо інструментом черепа не проб'єш. Хто має рогач, найліпше бий по голові. І кричіть. А Івга, на мою думку, хай б'є сікачом по шиї. Там найбільше кров бушує.

А сокиру хто має?

— Аж три.

—Добре. Сокирою можна бити куди попало. Вона скрізь дошкуляє.

Протокол з XXII. Звичайної Конвенції
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,
яка відбулася в днях 22-28 травня 1950 року в готелі Голенден, Клівленд, О.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ РОМАНА СЛОБОДЯНА

(Продовження)

	Посмертний фонд			Запомоговий фонд	
Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Число запомог	Виплачено суму
263	1	1,000.00	1,000.00		
264					
265	4	5,500.00	5,500.00	12	420.00
266	3	1,250.00	1,250.00	9	300.00
267	2	2,000.00	2,000.00	8	240.00
268	5	3,500.00	3,500.00	5	175.00
269	1	500.00	500.00		
270	6	4,500.00	4,500.00	7	540.00
271	2	1,000.00	1,000.00	3	85.00
272					
273				2	50.00
274	5	4,500.00	4,500.00	16	495.00
275	3	2,500.00	2,500.00	5	170.00
276	5	3,500.00	3,500.00	33	975.00
277	4	3,000.00	3,000.00	1	50.00
278	2	2,000.00	2,000.00	10	275.00
279					
280	5	4,750.00	4,750.00	29	910.00
281	2	1,000.00	1,000.00	1	25.00
282				3	125.00
283	9	6,250.00	6,250.00	9	285.00
284	4	3,000.00	3,000.00	10	285.00
285	1	1,000.00	1,000.00	1	35.00
286	4	3,500.00	3,500.00	5	170.00
287					
288	9	7,750.00	7,750.00	29	855.00
289				1	35.00
290	2	2,000.00	2,000.00		
291	1	500.00	500.00	6	345.00
292	13	11,000.00	11,000.00	16	525.00
293	4	3,500.00	3,500.00	7	195.00
294	2	1,500.00	1,500.00	5	160.00
295	2	841.00	841.00	6	195.00
296	5	4,500.00	4,500.00	17	535.00
297					
298	5	4,000.00	4,000.00	5	180.00
299	3	2,000.00	2,000.00	3	95.00
300	4	3,750.00	3,750.00	12	395.00
301	7	5,500.00	5,500.00	11	385.00
302					
303	1	500.00	500.00	8	230.00
304	2	2,000.00	*1,982.53	4	155.00
305	2	3,500.00	3,500.00	25	800.00
306	2	1,500.00	1,500.00	2	60.00
307	2	1,500.00	1,500.00	9	265.00
308	2	1,000.00	1,000.00	11	325.00
309	1	500.00	500.00	9	240.00
310	3	2,472.96	2,472.96	2	60.00
311				1	25.00
312	3	2,000.00	2,000.00	4	145.00
313				2	50.00
314	1	1,000.00	1,000.00	1	35.00
315					
316	7	4,500.00	4,500.00	11	455.00
317	4	2,000.00	2,000.00	5	175.00
318	3	3,000.00	3,000.00	3	90.00
319	7	5,398.33	5,398.33	12	345.00
320	1	1,000.00	1,000.00		
321	2	1,000.00	1,000.00	2	140.00
322	1	250.00	250.00		
323				5	165.00
324	4	3,500.00	3,500.00	4	140.00
325	6	3,500.00	3,500.00	14	430.00
326	1	712.00	712.00	19	645.00
327	2	2,000.00	2,000.00		
328	1	750.00	750.00		
329				5	185.00
330	3	2,000.00	2,000.00	14	370.00
331	1	2,000.00	2,000.00	2	65.00
332	4	3,750.00	*2,750.00	1	50.00
333	1	1,000.00	1,000.00	16	390.00
334	10	8,500.00	8,500.00	16	665.00
335				2	55.00
336	4	4,000.00	4,000.00	12	390.00
337					
338	5	4,500.00	4,500.00	10	300.00
339	4	4,000.00	4,000.00	16	605.00
340	1	500.00	* 434.97		
341	2	1,000.00	1,000.00	3	85.00
342	6	4,500.00	4,500.00	10	290.00
343					
344	2	1,000.00	1,000.00	1	40.00
345	2	1,500.00	1,500.00	6	180.00
346				2	65.00
347	3	2,000.00	2,000.00	13	385.00
348	4	3,000.00	*2,550.00	35	870.00
349	3	2,000.00	2,000.00	6	225.00
350	5	3,500.00	3,500.00	3	110.00
351				1	40.00
352	3	2,500.00	2,500.00	11	285.00
353	1	889.00	889.00		
354					
355				1	35.00
356					
357	1	1,000.00	1,000.00	2	70.00
358	1	250.00	250.00	2	60.00
359	3	2,000.00	2,000.00		
360	1	1,000.00	1,000.00		
361	30	19,500.00	*19,000.00	42	1,560.00
362	1	500.00	500.00	1	30.00
363	1	500.00	500.00	2	65.00
364	9	7,000.00	7,000.00	28	873.00
365	3	3,000.00	3,000.00	2	55.00
366					
367	3	1,750.00	1,750.00	32	960.00
368	2	3,000.00	3,000.00	3	105.00
369	5	3,500.00	3,500.00	10	335.00
370	6	3,500.00	3,500.00	6	270.00
371	7	5,000.00	5,000.00	29	835.00
372	2	1,000.00	1,000.00	1	35.00
373	1	1,000.00	1,000.00	8	205.00
374	4	2,500.00	2,500.00	3	90.00
375	4	2,500.00	*2,000.00	7	220.00
376				4	110.00
377	1	1,000.00	1,000.00	1	25.00
378	1	1,000.00	1,000.00	2	70.00
379	2	1,500.00	1,500.00	13	390.00
380					
381				3	185.00
382	1	1,000.00	1,000.00	5	120.00
383	6	4,500.00	4,500.00	19	625.00
384	1	1,000.00	1,000.00		
385	7	5,500.00	5,500.00	25	810.00
386	1	1,500.00	1,500.00	1	20.00
387	1	500.00	500.00		
388	5	3,750.00	3,750.00	18	570.00
389					
390	2	1,500.00	1,500.00	13	355.00
391	1	500.00	500.00		
392	2	1,000.00	1,000.00		
393	1	500.00	500.00	2	70.00
394	1	500.00	500.00		
395					
396	2	2,000.00	2,000.00	1	35.00
397				1	20.00
398					
399					
400	1	1,000.00	1,000.00	6	210.00
401	2	2,000.00	2,000.00	12	390.00
402					
403	15	12,212.00	12,212.00	21	550.00
404	2	1,153.00	1,153.00	7	175.00
405	4	4,000.00	4,000.00	1	25.00
406	13	9,839.00	9,839.00	16	450.00
407	2	1,600.00	1,600.00	30	750.00
408	2	1,269.00	1,269.00	10	290.00
409	4	3,590.00	3,590.00		
410				4	100.00
411				7	175.00
412				2	50.00
413				6	180.00
414	2	1,000.00	1,000.00	2	55.00
415				3	75.00
416					
417					
418					
419					
420					
421	3	1,500.00	1,500.00	4	190.00
422					
423					
424					
425					
426	2	1,500.00	1,500.00	4	130.00
427				6	140.00
428	2	1,000.00	*500.00	2	60.00
429	1	500.00	500.00	5	155.00
430					
431					
432	6	6,500.00	6,500.00	8	250.00
433					
434	1	500.00	500.00	1	35.00
435					
436	1	500.00	500.00	1	25.00
437					
438				1	25.00
439					
440	1	500.00	* 500.00		
441	3	1,500.00	1,500.00	6	200.00
442					
443				3	80.00
444					
445				1	25.00
446	1	1,000.00	1,000.00		
447					
448				1	25.00
449					
450					
451					
452					
453					
454				1	25.00
455					
456					
457					
458	1	500.00	500.00	4	110.00
459				1	25.00
460					
461	1	500.00	500.00		
462					
463					
464	2	1,250.00	1,250.00	2	65.00
465	1	500.00	500.00		
466					
467	1	1,000.00	1,000.00		
468				1	30.00
469	1	500.00	500.00	2	65.00
470					
471	1	500.00	500.00		
472					
473	4	2,500.00	2,500.00	2	66.21
474					
475					
476	1	500.00	500.00	3	95.00
477	2	1,500.00	1,500.00	2	175.00
478					
Total	13.59	1,076,428.09	1,071,041.62	3,341	107,112.21

ЗІСТАВЛЕННЯ ПОСМЕРТНИХ ВИПЛАТ ЗА ЧОТИРИ РОКИ (1946-1949)

	Членів	Виплачено посмертних запомог
За чотири роки померло	1,359	1,076,428.09
За чотири роки виплачено посмертних запомог	1,354—	1,071,041.62
Остало	5	5,386.47
Полагоджено компромісово		1,886.47
Відкинено	1—	500.00
Остає чотири невиплачені запомоги	4	3,000.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ СТАРШИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ЗА 56 ЛІТ

	Членів	Виплачено посмертних запомог
За 56 літ померло старших членів	8,799	6,891,070.28
За 29 літ померло дітей	549	115,408.50
Разом виплачено посмертн. запомог	9,348	7,006,478.78

Виказ померлих дітей Молодечого Департаменту У. Н. Союзу по відділах за час від 1. січня 1946 р. до дня 31. грудня 1949 р.

Відділ	Число членів	Сума обезпечення	Виплачено посмертних запомог	Вплатили до посмертного фонду
4	1	130.00	130.00	2.70
9	1	12.50	12.50	36
36	1	400.00	400.00	1.19
39	2	412.50	412.50	52.98
42	1	400.00	400.00	64.50
44	1	500.00	500.00	45.57
45	1	200.00	200.00	53.45
53	1	200.00	200.00	17.30
57	1	320.00	320.00	41.70
59	1	200.00	200.00	22.34
70	1	266.00	266.00	16.80
74	1	400.00	400.00	53.98
83	1	25.00	25.00	5.34
121	1	150.00	150.00	30.79
128	1	12.50	12.50	5.60
130	1	356.00	356.00	48.00
143	1	500.00	500.00	13.80
147	1	100.00	100.00	14.76
150	1	200.00	200.00	72.27
158	1	12.50	12.50	2.24
204	1	75.00	75.00	25.12
238	5	500.00	500.00	153.75
239	1	308.00	308.00	48.60
242	2	900.00	900.00	77.55
245	2	200.00	200.00	67.57
262	1	10.00	10.00	45
266	1	12.50	12.50	1.12
277	1	50.00	50.00	1.12
286	1	500.00	500.00	17.55
296	1	500.00	500.00	18.30
299	1	1,000.00	1,000.00	13.50
341	1	356.00	356.00	33.00
342	2	879.00	879.00	49.95
352	1	12.50	12.50	1.08
353	1	500.00	500.00	11.25
362	1	150.00	150.00	18.41
365	1	50.00	50.00	30
366	1	500.00	500.00	22.20
376	2	750.00	750.00	7.20
388	1	12.50	12.50	36
406	1	500.00	500.00	12.15
414	1	12.50	12.50	36
420	1	50.00	50.00	1.80
427	1	500.00	500.00	19.68
437	1	400.00	400.00	12.15
Total	54	13,525.00	13,525.00	1,180.19

ЗІСТАВЛЕННЯ ВИПЛАТ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ

Зіставлення за чотири роки (1946-1949)

За чотири роки померло 54 дітей обезпечених на ---- $ 13,525.00
За чотири роки виплачено ---- 13,525.00
До посмертного фонду за життя виплачено 1,180.19

З посмерт. фонду доплачено по тих членах -- $ 12,344.81

Зіставлення за 29 літ (1921-1949)

За 29 літ померло 549 дітей обезпеч. на ----$115,408.50
Вплачено до посмертного фонду ---- 5,931.87

Організація доплатила з посмерт. фонду --$109,476.63

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ 31. ГРУДНЯ 1949 Р.

Від.	Дата смерти	Ім'я і прізвище	Місцевість	Сума	Причина невиплачення
157	25 вересня 1928	Лешко Григорій	Wheeling, W. Va.	300.00	Вракує адреси спадкоємців
65	8 травня 1940	Ілечко Роман	Elizabeth, N. J.	200.00	Вракує адреси спадкоємців
76	28 вересня 1940	Лисак Анна	Newark, N. J.	202.92	Правна перешкода
332	1 червня 1948	Боярчук Анна	Raritan, N. J.	1,000.00	Правна перешкода
375	20 лютого 1949	Муневич Антін	Philadelphia, Pa.	500.00	Вракує смертних документів
211	1 серпня 1949	Варгель Марія	Stapleton, N. Y.	500.00	Вракує смертних документів
361	7 серпня 1949	Соколовська Анна	New York, N. Y.	500.00	Вракує смертних документів
428	13 грудня 1949	Чемний Олекса	Kenora, Ont., Can.	500.00	Вракує смертних документів
			Разом	$3,702.92	

ВИКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ.

Від.	Ім'я і прізвище	Сума обез.	Виплачено	Не виплачено	Спосіб полагодження справи
4	Калинич Климентій	1.000.00	969.46	30.54	Справлення віку члена
26	Груно Юрій	500.00		500.00	Поповнив самогубство
45	Яник Михайло	500.00	417.98	82.02	Справлення віку члена
53	Мацорак Петро	500.00	250.00	250.00	Не був повноправним членом
75	Герич Андрій	500.00	421.55	78.45	Справлення віку члена
94	Кужка Антін	500.00	250.00	250.00	Не був повноправним членом
196	Майдра Настуня	500.00	411.00	89.00	Справлення віку члена
241	Липка Василь	1,500.00	1,376.04	123.96	Справлення віку члена
304	Котелець Іван	1.000.00	982.53	17.47	Справлення віку члена
340	Процько Леон	500.00	434.97	65.03	Справлення віку члена
348	Черніга Іван	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
440	Рогожинський Микола	500.00	50.00	450.00	Не був повноправним членом
	Разом	8,000.00	5,613.53	2,386.47	

ВИКАЗ ЗІБРАНИХ ВКЛАДОК ВІД ЧЛЕНІВ І ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ПОДВІЙНОГО ВІДШКОДУВАННЯ, ПОВНОЇ ГОТІВКИ ЗА ВИВІНУВАЛЬНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ І ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З ФОНДУ ЗАПОМОГОВОГО ПО СТЕЙТАМ ЗА ЧОТИРИ РОКИ (1946-1949)

	Вкладки від членів	Виплати запомог	Порівнан. у відсотках
California	110.43		
Connecticut	179,234.30	55,797.50	31%
Delaware	21,908.90	5,985.00	27%
Florida	298.32		
Illinois	245,476.91	65,143.00	27%
Indiana	14,842.75	3,720.00	25%
Kansas	6,033.33	165.00	3%
Maryland	37,004.74	9,430.00	25%
Massachusetts	87,496.90	14,947.50	17%
Michigan	196,990.79	45,881.55	23%
Minnesota	27,487.56	7,990.00	29%
Missouri	31,426.54	9,930.00	32%
New Hampshire	14,219.21	1,140.00	8%
New Jersey	530,116.72	161,385.46	30%
New York	938,967.05	215,407.96	23%
North Dakota	2,170.49	50.00	2%
Ohio	327,333.25	94,860.00	29%
Oregon	710.36		
Pennsylvania	1,206,990.04	469,559.12	39%
Rhode Island	77,917.49	27,660.53	35%
West Virginia	16,012.72	4,740.00	30%
Wisconsin	13,065.92	4,360.00	33%
Wyoming	1,015.61	1,000.00	98%
Canada	378,143.43	21,126.21	6%
Разом	4,354,973.76	1,220,278.83	28%

ЗІСТАВЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ СТАРШИХ ЧЛЕНІВ І МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЗА ЧОТИРИ РОКИ (1946-1949)

ГОТІВКА

З кінцем 31. грудня 1945 р. було готівки в банках ---- 446,945.69
Депоновано в банках за чотири роки ---- 9,264,625.25
Відсотки від готівки ---- 607.21

Разом 9,712,178.15

Виплачено готівкою за чотири роки ---- 9,323,087.88
З кінцем 31. грудня 1949 р. остається готівка в банках ---- 389,090.27 3.48%

МОРҐЕДЖІ

З кінцем 31. грудня 1945 р. було інвестовано
За час від 1. січня 1946 р. до 31. грудня 1949 р.

в морґеджах ---- 976,519.64
інвестовано в морґеджах ---- 252,250.00
Разом 1,228,769.64

За час від 1. січня 1946 р. до 31. грудня 1949 р. сплачено морґеджів ---- 467,289.45
З кінц. 31. грудня 1949 р. остає на морґеджах 761,480.19 6.82%

ІНВЕСТИЦІЇ В БОНДАХ

За чотири роки закуплено бондів ---- $ 5,817,289.11
Заробок на бондах ---- 66,529.88
Підвищено вартість інвестицій в бондах 1,565.12

Разом $ 5,885,384.11

За чотири роки продано або сплач. бондів $ 2,518,257.54
Обнижено вартість інвестицій в бондах -- 13,667.28
Втрата на бондах ---- 17.11

Разом $ 2,531,941.93

ЗІСТАВЛЕННЯ

З кінцем 31. грудня 1945. р. було інвестовано в бондах ---- $ 6,074,149.17
Закуплено і збільшено інвестицій в бондах $ 5,885,384.11

Разом $11,959,533.28

Продано або обнижено вартість інвестицій в бондах ---- $ 2,531,941.93

З кінцем 31. грудня 1949 р. остається на бондах ---- $ 9,427,591.35 84.43%

РЕАЛЬНОСТІ

З кінцем 31. грудня 1945 р. остало інвестицій в реальностях ---- 465,000.00
Підвищено вартість інвестицій в реальностях 400.00
За чотири роки інвестовано в реальностях -- 2,839.00

Разом 468,239.00

За чотири роки продано реальностей на суму 235,150.00
Обнижено вартість інвестицій в реальностях 17,589.00
З кінцем 31. грудня 1949 р. остає на реальн. 215,500.00 1.93%

ПОЗИЧКИ ЧЛЕНАМ

З кінцем 31. грудня 1945 р. було на членських грамотах ---- 444,446.30
За чотири роки видано нових позичок ---- 44,545.55
За чотири роки додано відсотки до позичок -- 64,836.32

Разом 553,828.17

За чотири роки сплачено позичок ---- 184,159.17
Перенесено позички до грошевих зворотів -- 6,504.72

З кінцем 31. грудня 1949 р. остається на 2,522 членських позичках ---- 363,164.28 3.25%

ДРУКАРНЯ

З кінцем 31. грудня 1945 р. було інвестовано в друкарні ---- 4,668.34
За чотири роки закуплено нових машин ---- 13,708.50

Разом 18,376.84

Продано машин за суму ---- 210.50
За чотири роки обнижено вартість машин---- 7,926.34

З кінцем 31. грудня 1949 р. остається машин вартости ---- 10,240.00 0.10%

СИРІТСЬКИЙ ФОН 31-го ГРУДНЯ 1949 РОКУ

Гнат Марія	в. 40	$300.00
Мохнач Іван	в. 7	41.67
Рапавий Василь	в. 28	150.00
Савко Іван	в. 23	100.00
Кравець Іван	в. 182	397.26
Гатала Михайло	в. 34	50.00
Ратковський Микола	в. 77	450.00
Левицький Йосиф	в. 19	500.00
Брилевський Петро	в. 301	250.00
Микитко Василь	в. 330	300.00
Дзюбан Іван	в. 239	200.00
Лазорек Кузьма	в. 153	150.00
Чайка Дмитро	в. 32	300.00
Кушнір Юрій	в. 288	200.00
Міллер Іван	в. 127	433.34
Мігаль Микола	в. 63	400.00
Гамера Анна	в. 112	33.34
Кость Микола	в. 182	50.00
Покітинський Михаїл	в. 198	120.00
Космина Каська	в. 168	80.00
Приходько Максим	в. 170	400.00
Ревіляк Йосиф	в. 82	218.82
Вишняк Михайло	в. 213	500.00
Прокопенко Розалія	в. 112	83.34
Горняк Григорій	в. 27	300.00
Замос Марія	в. 119	200.00
Іж Данько	в. 379	150.00
Луцків Василь	в. 143	175.00
Маркович Стефан	в. 380	28.58
Адамчук Павло	в. 29	150.00
Цілінський Віктор	в. 81	50.00
Каратник Стефан	в. 158	350.00
Кріль Стефан	в. 218	200.00
Бринецька Марія	в. 363	66.67
Газдин Вартоломей	в. 8	266.67
Ярошик Петро	в. 175	66.67
Фенцур Катерина	в. 36	176.67
Луців Франко	в. 8	400.00
Німий Іван	в. 192	200.00
Москалик Кость	в. 28	200.00
Ферлей Анастасія	в. 146	125.00
Вавро Пилип	в. 120	500.00
Попович Роман	в. 278	266.67
Ярмолик Параня	в. 324	160.00
Марків Семко	в. 194	133.34
Левицький Стефан	в. 179	400.00
Міщак Константин	в. 105	500.00
Федун Дмитро	в. 361	350.00
Фенцур Дмитро	в. 217	300.00
Демкович Олекса	в. 204	300.00
Бирва Іван	в. 304	250.00
Лиляк Василь	в. 300	150.00
Сковронська Пелягія	в. 108	100.00
Прийма Текля	в. 348	50.00
Феснак Захарко	в. 105	100.00
Кресан Михайло	в. 350	1000.00
Яжик Йосиф	в. 111	124.75
Букатчук Василь	в. 42	447.00
Онищук Дмитро	в. 160	222.52
Палюк Франка	в. 37	57.76
Круковський Сергій	в. 58	105.65
Сліпенчук Теодор	в. 218	58.30
Еванкович Софія	в. * 1	30.00
Томан Іван	в. * 7	25.00
Гудак Анна	в. *28	45.46
Судчак Микола	в. 388	300.00
Мельник Анна	в. 207	700.00
Несгерук Іван	в. 277	212.44
Ґрубяк Костка	в. 97	256.28
Сенишин Петро	в. 316	800.00
Малимін Андрій	в. 98	252.00
Вовчак Микола	в. 300	500.00
Ковальчук Микола	в. 90	120.00
Савчак Андрій	в. 104	377.08
Марцинишин Микола	в. 225	790.96
Федишин Іван	в. 421	342.09
Деркач Стефан	в. 361	182.97
Яблонський Антін	в. 117	592.16
Сосніцький Стефан	в. 21	500.00
Халащук Григорій	в. 150	50.00
Сас Павло	в. 276	158.82
Біловус Василь	в. 58	702.85
Мовчук Евдокія	в. 39	100.00
Ґлемба Дмитро	в. 277	200.00
Депута Франко	в. 81	490.00
Антошків Микола	в. 396	307.59
Козак Семен	в. 332	485.27
Гроховалський Стефан	в. 321	681.92
Шлюсар Стефан	в. 217	604.82
Соколовський Микола	в. 150	555.55
Ґема Іван	в. 64	247.78
Тесля Іван	в. 99	441.91
Вербіцький Михайло	в. 9	590.92
Колодницький Теофіль	в. 81	700.00
Бойко Сень	в. 213	170.40
Душіль Іван	в. 56	230.50
Потопчук Лука	в. 349	111.50
Сведа Михайло	в. 221	200.00
Подоляк Гелина	в. 39	200.00
Коваль Прокіп	в. 301	72.08
Семенович Григорій	в. 69	800.00
Лелюх Іван	в. 341	200.00
Венс Василь	в. 364	500.00
Жубрицький Василь	в. 385	166.68
Ґуральчук Палана	в. 326	250.00
Моклюк Іван	в. 324	10.25
Мотика Андрій	в. 344	100.00
Ґавдида Микола	в. 330	150.00
Рачук Марія	в. 47	178.93
Шустикевич Григорий	в. 270	300.00
Павлусь Тома	в. 147	922.55
Бончак Андрій	в. 78	526.27
Андрушко Іван	в. 67	333.34
Леховіт Михайло	в. 239	500.00
Коцан Марія	в. 369	700.00
Лусь Іван	в. 220	259.71
Воргач Стефан	в. 2	300.62
Коцюба Катерина	в. 476	100.00
Йордан Олекса	в. 277	185.12
Подольська Наталія	в. 296	250.00
Мацькович Софія	в. 216	74.86
Лукаш Данило	в. 367	77.32
Заканич Гавриїл	в. 194	200.00
Буса Андрій	в. 65	350.00
Мельник Григорій	в. 217	100.00
Костів Йосафат	в. 7	370.04
Заславський Кондрат	в. 122	200.00
Спітковський Олекса	в. 341	100.00
Дацько Марія	в. 312	150.00
Овада Іван	в. 98	200.00
Чередарчук Катерина	в. 90	400.00
Романчук Анастазія	в. 106	250.00
Коник Роман	в. 217	300.00
Ковалюк Луць	в. 243	152.72
Цінюрчин Теодор	в. 196	150.80
Харов Федь	в. 281	200.00
Коник Петро	в. 217	1,000.00
Грицковян Марія	в. 304	200.00
Плішка Гаврило	в. 87	500.00
Чайка Василь	в. 204	200.00
Гавриляк Микола	в. 8	200.00
Денега Максим	в. 39	50.00
Фога Стефан	в. 445	500.00
Шийка Петро	в. 364	100.00
Левчак Андрій	в. 142	112.62
Лещак Стефан	в. 142	262.22
Франків Стефан	в. 75	68.75
Калакука Теодор	в. 229	500.00
Варчак Михайло	в. 73	449.00
Салюк Микола	в. 29	250.00
Тиркала Іван	в. 300	531.21
Ґреськів Михайло	в. 194	500.00
Лесюк Григорій	в. 339	300.00
Кобіта Андрій	в. 80	117.11
Ковальчук Теодор	в. 370	125.00
Бороха Дмитро	в. 118	252.54
Кучкуда Юрій	в. 221	500.00
Бала Антін	в. 473	300.00
Кусень Марія	в. 4	250.00
Міханько Самуїл	в. 221	200.00
Надільний Петро	т. 99	189.84
Кіндрат Іван	в. 421	250.00
Малиса Стефан	в. 69	225.90
Чорноокий Петро	в. 204	500.00
Ґереґа Микола	в. 136	31.11
Белей Павло	в. 432	500.00
Гунька Тома	в. 91	906.09
Демян Федор	в. 345	500.00
Булоний Петро	в. 364	190.00
Кліш Василь	в. 21	682.60
Атаманець Василь	в. 64	200.00
Гарматюк Антін	в. 374	137.54
Топій Іван	в. 102	700.00
Библюк Василь	в. 42	239.30
Левицька Меланя	в. 25	400.00
Ґурняк Михайло	в. 155	700.00
Соловчук Матвій	в. 206	359.49
Марак Анна	в. 169	504.51
Комар Анна	в. 352	100.00
Бульсак Юрій	в. 43	200.00
Когут Михайло	в. 140	333.34
Кирик Г. Анна	в. 112	300.00
Ганяк Микола	в. 132	700.00
Захарко Іван	в. 213	500.00
Пахолок Андрій	в. 39	53.51
Яворський Григорій	в. 204	300.00
Косців Іван	в. 217	700.00
Зощак Михайло	в. 213	80.15
Ґребович Василь	в. 2	286.52
Касич Іван	в. 99	100.00
Крайник Стефан	в. 105	50.00
Люта Анна	в. 334	43.16
Скробач Василь	в. 316	120.65
Попитак Катерина	в. 96	140.00
Рось Іван	в. 7	219.78
Медвідь Василь	в. 179	602.75
Кулинич Михайло	в. 94	658.42
Томашевський Олекса	в. 465	200.00
Гнира Стефан	в. 70	100.00
Гринюк Петро	в. 59	428.14
Бодруґ Василь	в. 94	66.67
Медвідь Стефан	в. 183	300.00
Кіселиця Василь	в. 78	333.34
Век Анна	в. 63	100.00
Цюник Юлія	в. 321	254.67
Липка Василь	в. 241	917.36
Вакаляр Марія	в. 76	500.00
Попик Маґдалина	в. 80	300.00
Скульський Іван	в. 252	800.00
Чедар Чалий	в. 426	350.00
Попко Іван	в. 3	350.00
Кобилюк Антоніна	в. 434	100.00
Каліш Іван	в. 464	1,582.58
Жолобайлюк Василь	в. 90	118.92
Мурашко Микола	в. 361	400.00
Охотка Дмитро	в. 192	300.00
Стабельська Катер.	в. 105	200.00
Гук Юрій	в. 270	238.40
Шумельда Стефан	в. 446	500.00
Албрихт Константин	в. 206	200.00
Титар Володимир	в. 385	2,000.00
Разом		$68,545.77
Відсотки		21,628.65
Сирітський фонд з кінцем 31. грудня 1949 року остається		$90,174.42

В сирітськім фонді є депозитовані всі гроші, що належаться і виплачувані з посмертного фонду, як бенефіти для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, котрі впродож трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання бенефітів, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з сирітського фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим правним документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом відділів У. Н. Союзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 2% на рік.

Зіркою (*) означені відділи, це є відділи Згоди Братств.

Це є фінансовий звіт Українського Народного Союзу за останні чотири роки. Звичайно, довгі ряди цифер і їх підсумки не належать до дуже інтересної лектури, щонайменше не для кожного. Але хто вміє читати числа і їх категоріями думати, той відкриє в цьому звіті найбільш проречистий і найбільш вимовний образ стану, господарства, розвитку і дальших можливостей цеї великої організації. За цими, здавалося б, сухими чи мертвими числами можна побачити в цілій його повноті той кипучий вир життя, яким позначилася історія Українського Народного Союзу в звітових чотирьох роках. Тут з найбільшою точністю і з оправданою гордістю можна сказати, що це зіставлення цифер говорить само за себе справді найкраще.

На закінчення звіту я хотів би тільки підкреслити та звернути увагу Світлої Конвенції окремо на такі справи:

Український Народний Союз є доброчинною організацією і як такий він є під контролею асекураційного департаменту стейту Ню Джерзі. Звіт державної контролі є тим документом, що дає нам дозвіл провадити асекураційне діло в усіх стейтах Злучених Держав і провінціях Канади. Найважливішим фондом нашої організації є посмертні фонди, що становлять суму $ 10,529,462.36 або 94% усіх фондів організації. Цього фонду не можна ужити на інші цілі, як тільки на передбачені статутом організації, та на які дозволяють асекураційні закони. Другим важним фондом є фонд адміністраційний, що призначений на провадження організаційної праці. За минулих чотири роки цей фонд зменшився на суму $ 113,652.20 і остає до виплати нагорода для відділових предсідників і касієрів $6,051.00, нагорода за нових членів $25,399.40, і нагорода лікарям $1,307.00 разом недобір $146,409.60. Цей фонд з кінцем 1949 р. виносив у відсотках 1,33% загального майна. Щоби можна провадити організаційну працю то мусимо зрівноважити бюджет і це є дуже важна справа до вирішення на цій конвенції.

Загальний зріст майна У. Н. Союзу за чотири роки був на суму $ 2,755,027.95 і цей дорібок інвестовано у безпечних бондах та в певних морґеджах. За чотири роки збільшено інвестиції в бондах на суму $ 3,353,442.18, а зменшено інвестиції в морґеджах на суму $ 215,048.35; зменшено інвестиції в реальностях на суму $ 249,500.07, зменшено інвестиції в членських позичках на суму $ 81,282.02 і зменшено готівку на суму $ 83,781.41. Сьогодня майно організації у сумі $ 9,427,591.35 або у відсотках 84,42% є інвестоване в бондах першої якости.

Пройдених в звітовому часі чотири роки є черговим великим етапом в нашому організаційному житті. Дописано нову світлу сторінку до історії, започаткованої 56 років тому першими нашими піонірами. Згадуючи про це, ми маємо на думці слова великого американського філософа, Джорджа Сантіяна, який твердив: „Хто не пам'ятає минулого, тому завжди загрожує небезпека, що він його повторить". Ми не хочемо повторяти минулого. Ми хочемо тільки його використати і з нього навчитися, щоб йти дальше вперед. Бо щоб іти вперед, треба завжди оглядатися назад. В радості і смутку, в успіху і невдачі, нам завжди треба пам'ятати науку минулого. Минуле добро треба використовувати на те, щоб робити краще, а з минулих помилок треба вчитися, щоб їх не повторювати.

П'ятдесятшість років історії Українського Народного Союзу дають нам велику науку, що й як нам робити та куди нам йти в майбудньому. Союз, а з ним і багато з нас, зокрема тих, що є у його проводі, пережили великі успіхи, але й не менші труднощі та невдачі. Сьогодні наша організація є могутня морально і сильна фінансово. Все це разом з багатющим досвідом минулого є запорукою ще світлішого майбутнього.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

за час від 1. січня 1946 до 31. грудня 1949 р.

Вибрана на 21 конвенції У. Н. Союзу в Питсбурґу Головна Контрольна Комісія уконституувалася так: Дмитро Капітула предсідник, Вол. Гірняк містопредсідник, д-р А. Т. Кібзей секретар і Іван В. Іванчук та інж. Степан Куропась члени комісії.

За час 4-річної діяльности Контрольна Комісія перевела 8 разів контролю майна, діловодства і організаційного життя У. Н. Союзу, про що здавала усні звіти на Річних Засіданнях Уряду У. Н. Союзу та поміщувала свої звіти у „Свободі". На 22 Конвенцію вона виготовила окремий звіт за час свого урядування й предкладає його як слідує:

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ.

Рекорди гол. секретаря виказують, що рух членства в У. Н. Союзі за час 4 років був такий:

З кінцем 1945 р.	було старших членів	34,075,	а дітей 11,645,	разом	45,720
Прибуло в 1946 р.	„ „	768,	„ „ 181,	„	949
„ 1947 р.	„ „	901,	„ „ 712,	„	1,613
„ 1948 р.	„ „	1,560,	„ „ 1,031,	„	2,591
„ 1949 р.	„ „	3,991,	„ „ 1,145,	„	5,136
	Разом старших членів є	41,295,	дітей 14,714,	„	56,009

Активних членів в У. Н. Союзі є 56,009, а неактивних 955, разом всіх членів є 56,964.

З цього виходить, що за останні 4 роки У. Н. Союз збільшився на 7,220 повнолітніх членів та на 3,069 дітей. Разом У. Н. Союз збільшився на 10,289 членів, коли брати під увагу, що з кінцем 1945 року У. Н. Союз мав 45,720 членів, а з кінцем 1949 р. це число виносить 56,009.

У. Н. Союз має 472 відділів, з того 34 в Канаді. Ці відділи є розміщені в таких стейтах:

Конектикат	20	Пенсилвенія	159
Делевар	2	Род Айленд	7
Іллиной	29	Ореґон	1
Індіянна	5	Вайомінґ	1
Кензас	1	Вест Віржінія	4
Мериленд	8	Висконсін	2
Месечюсетс	11	Каліфорнія	1
Мішіґен	13	Флорида	1
Мізурі	5	Онтарія, Канада	24
Міннесота	3	Квібек, Канада	7
Ню Гемшір	1	Манітоба, Канада	1
Ню Джерзі	60	Саскачеван, Канада	2
Норт Дакота	1		
Ню Йорк	77	Разом відділів	472
Огайо	26		

У. Н. Союз має дозвіл від асекураційних властей на провадження свого організаційного бизнесу не тільки в різних стейтах ЗДА, але теж має дозвіл вести цей бизнес в 4 провінціях Канади.

Число членів в поодиноких клясах обезпечення та сума їх обезпечення:

У старім роді обезпечення є членів	253	$ 213,500
В обезпеченні до 70 року життя	772	545,500
В обезпеченні на 20 „пеймент лайф"	11,795	8,552,500
В обезпеченні на 20 „ендавмент"	7,653	5,246,000
В обезпеченні на ціле життя для нових членів	9,286	6,642,016
В обезпеченні на ціле життя для старих членів	11,536	9,759.550
Разом	41,295	$30,959,066

Молодечий Департамент:

У першій клясі до 18 року є дітей	3,118	$1,559,000
У другій клясі до 70 року є дітей	908	331,251
У третій клясі до 16 року Ендавмент є дітей	2,452	245,200
У четвертій клясі 4П $ 250 є дітей	171	42,750
У четвертій клясі 4П $ 500 є дітей	2,746	1,373,000
У четвертій клясі 4П $1000 є дітей	994	994,000
У пятій клясі 5Е $ 250 є дітей	296	74,000
У пятій клясі 5Е $ 500 є дітей	2,732	1,366,000
У пятій клясі 5Е $1000 є дітей	799	799,000
У шостій клясі 6С $500 є дітей	351	175,500
У шостій клясі 6С $1000 є дітей	147	147,000
Разом	14,714	$7,106,701

Вкінці Контрольна Комісія стверджує, що всі рекорди головного секретаря, а саме: протоколи з засідань Головного Уряду і Головного Екзекутивного Комітету, членські реєстраційні картки, а також так звані „понч кардс", які виказують повний членський рекорд, та всі інші рекордові книги і документи, знаходяться в добрім порядку.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО КАСІЄРА

(старших членів)

Рік 1946	ПРИХІД:	$1,911,706.83	РОЗХІД:	$1,778,132.19
„ 1947	„	1,833,548.27	„	1,929,615.51
„ 1948	„	2,310,639.32	„	2,431,685.62
„ 1949	„	2,703,211.04	„	2,672,262.68
	Разом	$8,759,105.46		$8,811,696.00

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ:

Готівка з кінцем 31. грудня 1945 була	$ 398,622.94
Прихід за чотири роки (1946—1949)	8,759,105.46
Разом	$9,157,728.40
Розхід за чотири роки (1946—1949)	8,811,696.00
Готівка з кінцем 31 грудня 1949 остає	$ 346,032.40

БАЛЯНС.

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 346,032.40	Посмертний фонд нових родів обез.	$9,364,658.38
Морґеджі	720,502.96	Адміністраційний фонд	102,232.19
Бонди	8,393,772.56	Конвенц. фонд	74,859.20
Позички членам	362,818.14	Запомог. фонд	153,575.07
Реальности	215,500.00	Народний фонд	13,504.14
Друкарня	10,240.00	Посмертний фонд стар. роду обез.	78,165.05
		Резервовий фонд	15,689.76
		Сирітський фонд	90,174.42
		Фонд обезпеки інвестицій і смерт.	99,074.07
		Фонд Згоди Бр.	7,230.56
		Фонд Зах.-Сирот.	49,703.22
Разом	$10,048,866.06	Разом	$10,048,866.06

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Майно старших членів з кінцем 31. грудня 1949 р.	$10,048,866.06
Майно старших членів з кінцем 31. грудня 1945 р. було	7,795,432.24
Чистий приріст мастку старших членів за чотири роки (1946—1949)	$ 2,253,433.82

Молодечий Департамент.

Рік 1946	ПРИХІД:	$229,201.21	РОЗХІД:	232,770.45
„ 1947	„	185,760.83	„	165,098.66
„ 1948	„	252,201.78	„	280,545.96
„ 1949	„	302,450.23	„	296,463.86
	Разом	$969,614.05		$974,878.93

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1945 була	$ 48,322.75
Прихід за чотири роки (1946—1949)	969,614.05
Разом	$1,017,936.80
Розхід за чотири роки (1946—1949)	974,878.93
Готівка з кінцем 31. грудня 1949 остає	$43,057.87

БАЛАНС

Стан чинний:		Стан довжний:	
Готівка	$ 43,057.87	Посмертний фонд	$1,070,949.17
Морґеджі	40,968.23	Адміністраційний фонд	47,241.86
Бонди	1,033,818.79		
Позички членам	346.14		
Разом	$1,118,191.03	Разом	$1,118,191.03

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Маєток Молодечого Департаменту У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1949 р.	$1,118,191.03
Маєток Молодечого Департаменту У. Н. Союзу з кінцем 1945 р. був	662,400.71
Приріст маєтку Молодечого Департаменту за чотири роки (1946—1949)	$ 455,790.32

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ.

Прихід з відсотків в 1946 році був	$ 938.38
„ „ 1947 „ „	1,269.27
„ „ 1948 „ „	3,173.03
„ „ 1949 „ „	1,499.81
Прихід з відсотків і заробок на бондах за чотири роки (1946—1949)	$6,880.49

ЗІСТАВЛЕННЯ.

З днем 31. грудня 1945 року фонд Захисту-Сиротинця виносив	$42,822.73
Прихід за чотири роки (1946—1949)	6,880.49
Разом фонд Захисту-Сиротинця виносить	$49,703.22

БАЛАНС ЦЬОГО ФОНДУ

Готівка з кінцем 31. грудня 1949 року	$ 1,308.54
Інвестиції в бондах	48,394.68
Разом	$49,703.22

Згідно з директивою стейтової контролі, цей фонд включено до майна У. Н. Союзу і кожного місяця є поданий в касовім звіті як Фонд Захисту-Сиротинця.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА.

Майно старших членів з кінцем 31. грудня 1949 року	$10,048,866.06
Майно Молодечого Департаменту з кінцем 31. грудня 1949	1,118,191.03
Майно старших членів і Молодечого Департаменту з кінцем 1949 р.	$11,167,057.09
Майно старших членів і Молодечого Департаменту з кінцем 31. грудня 1945 року було	8,457,832.95
За чотири роки (1946—1949) збільшено майно організації	$ 2,709,224.14

ФОНД бл. п. СЕМЕНА ЯДЛОВСЬКОГО.

Цей фонд в сумі $3,212.47 був перенесений до народного фонду У. Н. Союзу згідно з ухвалою головного уряду з дня 25. березня 1947 р. і є включений в майні організації.

ЗАГАЛЬНЕ МАЙНО У. Н. СОЮЗУ Є РОЗМІЩЕНЕ В ТАКИЙ СПОСІБ:

Готівка	3.48%	$ 389,090.27
Морґеджі	6.82%	761,471.19
Бонди	84.52%	9,427,591.35
Позички членам	3.25%	363,164.28
Реальності	1.83%	215,500.00
Друкарня	.10%	10,240.00
Разом	100.00%	$11,167,057.09

Дім У. Н. Союзу, під числом 81-83 Гренд ул., Джерзі Сити, Н. Дж., куплений в 1911 і 1927 роках. Опісля в 1928 році оба будинки повалено і побудовано новий будинок, все це коштом разом на суму $155,241.89. Ця інвестиція обнижена з кінцем 31. грудня 1949 року до суми $69,000. Крім цього будинку, У. Н. Союз має ще три реальності, на котрих є інвестована сума $146,500. Разом на чотирьох реальностях інвестовано $215,500.00. Всі реальності є обезпечені від вогню, знищення і публичної безпеки.

З кінцем 31. грудня 1949 року є інвестовано в морґеджах $761,471.19, а то звичайні морґеджі $670,935.88 і морґеджі Федеральної Мешк. Адм. (F. H. A.) на суму $90,535.31.

Інвестиції в бондах.

	Book Value	Par Value	Market Value
Бонди Злучених Держав	$2,114,050.00	$2,114,250.00	$2,178,997.50
Бонди Канадійські	263,159.54	260,000.00	234,200.00
Бонди стейтів Зл. Д.	501,579.21	490,000.00	501,579.21
Бонди провінцій Канади	169,488.52	170,000.00	169,488.52
Бонди муніціпальні	845,362.06	841,615.00	840,085.09
Бонди залізничих комп.	687,305.57	699,000.00	681,612.80
Бонди публичної вжиточ.	4,770,690.20	4,690,000.00	4,896,584.25
Бонди індустріяльні	75,956.25	75,000.00	74,250.00
Разом	$9,427,591.35	$9,339,865.00	$9,576,797.37

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк означений зіркою це банк заморожений.

Готівка старших членів У. Н. Союзу знаходиться в таких банках:

Bankers Trust Co., New York, N. Y.	$ 33,753.98
Chase National Bank, New York, N. Y.	92,596.02
Commercial Trust Co., Jersey City, N. J.	44,464.77
First National Bank, Jersey City, N. J.	25,751.58
Guaranty Trust Co., New York, N. Y.	50,075.46
Hudson County National Bank, Jersey City, N. J.	27,114.81
Irving Trust Co., New York, N. Y.	31,936.36
Nat'l. Newark & Essex Banking Co., Newark, N. J.	2,122.52
Public Nat'l. Bank & Trust Co., New York, N.Y.	9,521.36
Royal Bank of Canada, Toronto, Ont.	11,401.01
Ukrainian Savings Co., Cleveland, Ohio	5,761.82
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	9,869.76
*N. J. Title Guarantee & Tr. Co., Jersey City, N.J.	1,662.95
Разом	$346,032.40

Готівка Молодечого Департаменту У. Н. Союзу знаходиться в таких банках:

Chase National Bank, New York, N. Y.	$ 911.23
Commercial Trust Co., Jersey City, N. J.	5,019.18
Guaranty Trust Co., New York, N. Y.	2,617.54
Public Nat'l. Bank & Trust Co., New York, N.Y.	12,079.06
Royal Bank of Canada, Toronto, Ontario	10,379.91
Union County Trust Co., Elizabeth, N. J.	10,355.45
*N. J. Title Guarantee & Tr. Co., Jersey City, N.J.	1,695.50
Разом	$43,057.87

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка старших членів	$346,032.40
Готівка Молодеч. Департаменту УНСоюзу	43,057.87
З кінцем 31. грудня 1949 року готівка обох департаментів остається	$389,090.27

Зіставлення балансу і актив

Баланс старших членів і молод. департ. $11,167,057.09

Активи не втягнені до загального мастку:

Відсотки платні на моргеджах	$ 4,746.67
Відсотки платні від позичок на чл. грамотах	7,846.99
Відсотки платні на бодах	67,819.73
Відсотки платні на банкових депозитах	43.20
Залеглі місячні вкладки з відділів	9,709.65
Разом не втягнені активи	$90,166.24
Разом усі фонди і не втягнені активи	$11,257,223.33

Залеглі вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в грудні 1949 року, а не були, виносять суму $9,709.65.

Відділ:	Сума:	Відділ:	Сума:
15	$ 37.67	397	159.28
77	82.34	408	26.87
109	160.20	411	35.23
162	34.75	415	17.81
166	59.33	416	6.94
183	539.85	437	20.92
193	16	442	129.59
194	1,192.98	457	28.26
211	218.84	459	70.32
224	54.63	463	23.11
246	106.59	432	5,063.28
326	115.74	439	207.58
337	36.62	444	480.59
346	11.27	461	372.12
356	1.00	468	139.57
359	101.62	471	32.29
393	141.32		
394	98	*) Разом	$9,709.65

*) **Замітка**: Контрольна Комісія стверджує, що залеглі вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в грудні 1949 року, були вирівнані в місяцях січні та лютому 1950 року.

Невиплачені посмертні запомоги.

З кінцем 31. грудня 1949 року остається 8 невиплачених посмертних запомог разом на суму $3,702.92. Їх не виплачено досі з браку відповідних правних документів, потрібних до виплати.

Процентово приходи з інвестицій майна У. Н. Союзу були такі: 1946 року 3.1%, 1947 року 2.93%, 1948 року 2.90%, 1949 року 2.99%. Смертність членства У. Н. Союзу разом в обох департаментах: в 1946 році 59.9%, в 1947 році 63.4%, в 1948 році 58% і 1949 році 57.9%.

Оцінка членських грамот була така: 1946 року 148.2%, 1947 року 146.9%, 1948 року 127.7% і 1949 року 127.5%.

Обчислення резерви і оцінку грамот зладжено в 1946 і 1947 роках на основі три і пів відсоткової системи, а в 1948 і 1949 роках обчислення зладжено вже на основі сподіваних тільки трьох відсотків від інвестицій Союзу.

За останніх чотири роки померло 1,358 старших членів та 54 дітей, разом 1,412.

Всіх сиріт́ських частей під зарядом У. Н. Союзу є 221 на суму $68,545.77, а відсотків від них на суму $21,628.65, разом $90,174.42.

ЗВІТ З АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ".

	ПРИХІД:	РОЗХІД:
В 1946 році	$ 88,031.21	$ 92,368.32
В 1947 „	93,860.18	93,504.18
В 1948 „	97,552.44	101,514.75
В 1949 „	107,345.71	103,769.92
Разом	$386,789.54	$391,157.17

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ.

Готівка з кінцем 31. грудня 1945 року	$ 10,744.72
Прихід за чотири роки (1946—1949)	386,789.54
Разом	$397,534.26
Розхід за чотири роки (1946—1949)	391,157.17
Готівка з кінцем 31. грудня 1949 року остається	$ 6,377.09

Загальна сума є вже включена до адміністраційного фонду і є зачислена в загальному майні У. Н. Союзу.

Рекорд виказує, що з кінцем 31. грудня 1949 року було 13,069 членів, що платять по 30 цнт. місячно на орган „Свободу", що винесе загальну суму $3,920.70.

Трьох членів екзекутиви і робітники занняті в канцелярії У. Н. Союзу і в адміністрації „Свободи" є бондовані кожний по $10,000, крім головного касира, що є бондований на суму $75,000. Бонд є в руках головної контрольної комісії.

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу на закінчення свого урядування в часі від 1. січня 1946 до 31. грудня 1949 стверджує, що мала повну кооперацію Екзекутиви підчас свого урядування 2 рази до року. Рівночасно стверджує, що майно У. Н. Союзу є інвестоване в добрих бондах і моргеджах, діловодство було ведене взірцево, а організаційне життя У. Н. Союзу за останніх чотири роки виказало велику активність, небувалу досі в нашій організації, бо за цей час У. Н. Союз побільшився на 10,289 членів.

Дмитро Капітула, Волод. Гірняк, д-р А. Т. Кібзей, Степан Куропась, Іван В. Іванчук.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ДМИТРА КАПІТУЛИ.

Звіт з моєї діяльности, як головного урядника-контролера У. Н. Союзу, охоплює речинець від 1-го січня 1946 року до 31го грудня 1949 року.

Крім головного контрольора У. Н. Союзу, я, як головний урядник, також працював на всіх ділянках для У. Н. Союзу.

Я був присутний на трьох річних засіданнях головного уряду У. Н. Союзу і брав активну участь в тих засіданнях у всіх справах, які приходили під наради.

В різних Союзових справах я переписувався з головним екзекутивним комітетом У. Н. Союзу, як також з урядниками і членами відділів У. Н. Союзу моєї округи, якої я є предсідником. Крім того я вів кореспонденцію зі стейтовими властями підчас стейтової контролі в Союзі, як також і в інших справах, що відносяться до членів У. Н. Союзу. Як голова Контрольної Комісії я підписував фінансові річні звіти У. Н. Союзу до канадійського уряду.

На всіх зборах і сходинах, де тільки я був приявним, я виступав і говорив про У. Н. Союз, як про нашу найбільшу українську запомогову організацію.

Моя округа складається з 25 відділів У. Н. Союзу, з членством 2,560. За звітовий час я скликував п'ять окружних зборів відділів У. Н. Союзу. Ці збори відбувались в різних місцевостях моєї округи, а це:

В місяці серпні 1947 року окружні збори відбулися в Маганой Сіті, Па., в місцевості відділу 305.

В місяці травні 1948 року окружні збори відділів У. Н. Союзу я був скликав до Сейнт Клер, Па., в місцевості відділів 9 і 288.

В місяці травні 1949 року окружні збори відділів відбулися в Гейзлетон, Па., в місцевості відділів 85 і 314.

В місяці жовтні 1949 року такі збори я був скликав до Маганой Сіті, Па., в місцевості відділу 305.

На згаданих окружних зборах обговорювано всі важніші організаційні справи, як також вияснювано всякі членські недомагання, обговорювано спосіб приєднування нових членів до У. Н. Союзу, апельовано до представників окружних відділів У. Н. Союзу, щоби вони старалися збільшити свої відділи новим членством.

Коли проголошено першу кампанію за збільшенням У. Н. Союзу до 50 тисяч членів, я на окружних зборах заапелював до представників окружних відділів, щоби вони ужили всіх своїх сил і виповнили приписані їм квоти. Приписана квота для моєї округи була 215 членів, яку моя округа виконала і перевиконала, здобуваючи 260 нових членів, отже 45 членів понад приписану квоту.

Так само, коли річні збори головного уряду У. Н. Союзу проголосили, щоби з нагоди 55-літнього ювілею існування У. Н. Союзу збільшити кількість його членів до 55 тисяч, я негайно скликав окружні збори відділів У. Н. Союзу, які відбулися в Гейлетон і в Маганой Сіті, і на них я апелював до представників окружних відділів, щоби вони гідно виконали це важливе рішення, та вказував їм шляхи і засоби, як це досягнути.

Хоча в моїй окрузі нема фабрик, тільки майни твердого вугілля, де нема праці для нашої молоді, то проте моя округа не упадає в членстві, а навпаки, зростає. З кінцем 1945 року вона нараховувала 2,427 членів, а з кінцем 1949 року ця кількість збільшилася до 2,560 членів, отже на 133 члени. Я сам в своїй місцевості за час чотирьох років зорганізував 35 членів.

Я так само старався працювати для загальної української справи. Коли в 1946 році проголошено, що потрібно фондів на покриття коштів переселення зі скитальщини 500 українських сиріт, я постарався, що в українській громаді в МекАду, Па., зібрано 450 долярів, з чого $50 переслано до Конгресового, а $400 до Допомогового Комітетів.

Я, як один з початкових членів У. Н. Союзу, пережива, з У. Н. Союзом всі його тернисті дороги, всі його успіхи і невдачі. Моїм бажанням завжди було бачити У. Н. Союз на такій висоті, на якій він стоїть нині. На цій XXII конвенції бажаю У. Н. Союзові ще успішнішого розвитку та ще більших успіхів, щоби він об'єднав під свій прапор всіх українців на цій вільній землі Вашингтона.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ВОЛОДИМИРА ГІРНЯКА.

Високоповажані Пані й Панове Делегати!

На минулій XXI Звичайній Конвенції Українського Народного Союзу, яка відбулась в місті Питсбург, Па., мене вибрано членом Головної Контрольної Комісії, завданням якої є точно провірювати все майно, діловодство та організаційне життя Українського Народного Союзу і подавати свої звіти членству в нашому органі „Свобода", а також і кожного року на річному засіданні Головного Уряду. Цю працю виконував я разом з іншими членами Головної Контрольної Комісії протягом останніх чотирьох років і про це все подавали ми в наших звітах, які друкувалися в „Свободі".

Повторювати цього тепер не буду. Зате скажу Вам про щось інше, а саме, що поза звичайною контролею, ми також подавали свої думки і завваги на кожному річному засіданні Головного Уряду Українського Народного Союзу, як пожвавити працю по всіх численних Союзових відділах в ЗДА і Канаді. Результатом тих наших спільних думок, завваг, плянів і праці було те, що за минулі чотири роки ряди Українського Народного Союзу зросли на понад 10,000 нових членів. Здобутки ці були непересічної вартости, і, завдяки їм, Український Народний Союз з своєї 55-ліття збільшив число своїх членів до 55 тисяч. Немає де правди діти, що тими здобутками радіє не лише наше членство, але і ввесь український нарід. Бо в теперішню пору поза Українським Народним Союзом немає в світі більшої числом та сильнішої фінансово української інституції, яка допомагала б не тільки своєму членству, але також і своєму народові.

З цього я роблю заключення, що коли ми, шановні делегатки й делегати, знову будемо вміло виготовляти наші пляни та опісля їх дбайливо здійснювати, то до слідуючої нашої Конвенції ми напевно досягнемо числа 80 тисяч членів!

Я зокрема хочу зупинитися на згадці про мою працю за ті роки в Канаді, де до цього часу Український Народний Союз мав зорганізованих 34 відділи в чотирьох провінціях.

За минулі чотири роки, я, як головний урядник, звідав відділи в Гамилтоні й один в Торонто, де полагодив організаційні справи. Також був я на ділових річницях у Ст. Кетеринс і Монтреалі, де виголосив відповідні промови про Український Народний Союз. Інших 20 відділів я звідав за той час, а деякі з них і по кілька разів, одначе не як головний урядник, але як організатор Союзу в Канаді, бо таку функцію виконую вже 12 років. До всіх тих відділів придбав я поважну кількість членів при допомозі наших відділових урядників. До інших відділів я не їздив лише тому, що секретарі зволікали мій приїзд або не відповідали на мої листи. За той час зорганізував я 4 нові відділи: в Монтреалі, Квебек, Валдор, Кіченер, Онт., і Ветерфорд, Онтаріо. Також допоміг моїми порадами зорганізувати два відділи в Західній Канаді.

На цьому моя праця не кінчилась. В самих початках приїзду нової імміграції до Канади я звідав майже всі лісові табори й залізно-дорожні збірні станиці, де працювали ці нові імігранти. До них я говорив про значення і завдання Українського Народного Союзу, а також і про закони, звичаї та обичаї нової для них країни, Канади. Багато з них вписалося в члени Союзу, а інші, які тоді не вписалися, вписуються тепер у його ряди. З ними був я від того часу в постійному контакті, висилаючи їм обіжні листи, наш орган „Свободу", чи звичайні мої листи, відповідаючи їм на їхні різні запити. Що більше, я виготовив був адресар усіх наших відділових секретарів і вказав їм усі наші міста, де буде найкраще їм приїжджати після закінчення їхнього контракту. До секретарів і членства наших відділів я висилав довгі списки імен усіх тих, яких я зустрічав, та просив поорганізувати на місцях комітети, завданням яких було підшукувати помешкання і працю.

Стверджую, що не тільки я, але також і членство наших Союзових відділів усе дуже радо виходило на зустріч цій нашій новій імміграції. Всі ми разом виконали наше завдання супроти наших братів і сестер у певному часі й дальше це робимо, бо віримо, що й вони всі в скорому часі стануть членами Українського Народного Союзу та разом з нами будуть зорганізовано працювати так, щоб допомогти нашому народові стати вільним на його рідних землях.

На закінчення скажу, що в Канаді ім'я і праця Українського Народного Союзу є вже відомі серед свідомих українців. Так числом, як і своїм майном УНСоюз перевищив усі окремі групові давні допомогові інституції лише тому, що ідея ЙОГО є ідеєю всього того нашого народу, який змагається в віковій боротьбі за свою волю. Тому і лише тому УНСоюз та його орган „Свободу" люблять, шанують і кладуть за приклад для всіх інших, які держаться своєї задумчивости. Отже поле до Союзової праці є велике в Канаді. Одначе нам потрібно застосувати нові методи й тактику, відповідно до теперішніх модерних часів. Багато дечого з того, що було колись найкращим, тепер могло б стати на перешкоді. Всі давні наші добрі прикмети ми можемо вивчити, можемо пригадувати нашій молоді, як то колись їхні батьки працювали для добра свого народу і Союзу. Одначе, це все залишиться лиш добрим образом і спомином для них і їх заберуть від нас чужі лише тому, що вони свій „крам" вбирають у модерну ношу та підмальовують його красками модерного часу.

Я прошу Вас усіх передумати це та поставити від тепер нашу працю в Українському Народному Союзі так, щоб усі наша молодь, роджена в ЗДА і Канаді, а також і та, що приїхала тепер до цих країн, посилила наші ряди та брала собі приклад від старших, які в минулому і тепер приїхали до цих країн і тут поселились не тільки для цього, щоб зберегти своє існування, але головно для того, щоб допомогти здобути вільне життя українському народові в його Вільній, Соборній Україні!

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-ра А. Т. КІБЗЕЯ.

Почавши від останньої XXI. Конвенції У. Н. С. до кінця 1949 року, Контрольна Комісія засідала сім разів: раз в 1946 році і по два рази в роках 1947, 1948 і 1949. Кожний контрольор є зобов'язаний здавати звіт з кожного засідання щодо майна, діловодства та організаційної праці У. Н. С. Кожний контрольор є рівнож зобов'язаний здавати звіти зі своєї особистої діяльности та з місцевости і околиці свого побуту.

Звіти такі із засідань Контрольної Комісії, як рівнож особисті звіти за 1946, 1947 і 1948 роки, були кожночасно публіковані в „Свободі". Тому нинішний звіт буде обмежений лише до року 1949.

В 1949 році відбулося рівнож два засідання. Фінансові звіти були проголошені в „Свободі".

Мій особистий звіт за 1949 рік є короткий. Поза своїми професійними обов'язками, я все служив порадою та поміччю в організаційній праці У. Н. С., чи то в приєднуванні нових членів, чи в урядуванням різних імпрез. В ювілейній кампанії я рівнож взяв чинну участь і зорганізував около 10 членів.

Будучи на вакаціях в Канаді в серпні 1949 року, я відвідав відділи У. Н. С. в Форт Віллям, Онт., у Вінніпегу, Ман., і в Саскатун, Саск. В кожній з цих місцевостей були скликані спеціяльні збори, на яких я виголосив відповідну промову та пояснював різні Союзові справи. Організаційна праця в Канаді іде скорим кроком і мандрує скорим темпом в далекий захід. Успіх — добрий.

Дня 16. вересня я відвідав містечко Єйл, де полагодив деякі справи поміж членами та оглянув 12 новоприбулих зорганізованих членів.

В Дітройт все ішла жива організаційна праця У. Н. С. Самий відділ 292 приєднав поверх сто членів. Найбільшу активність показали пп. Дідик, Кізел і Крушельницький.

Дня 23. жовтня відбулося в Дітройт 55-літнє Ювілейне Свято УНСоюзу. Був величавий концерт. Саля — набита народом. Головним бесідником був п. Галичин, гол. секретар У. Н. С. По цім слідував гостинний Бенкет, де я мав честь бути господарем обіду. Виголошено багато промов. Були поважні гості — судді, редактори, доктори, адвокати, а навіть ґоверн́ор стейту Мішиґен. Було багато новоприбувших скитальців. Свято таке лишило добрі спомини та зробило добрий розголос УНСоюзові.

Замикаючи цей короткий звіт з моєї діяльности за 1949 рік, хочу побажати ще кращого розвою У. Н. Союзові в 1950 році, та поважних і успішних нарад на Конвенції.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА СТЕПАНА КУРОПАСЯ.

Вп. Пані й Панове Делегати!

Як головний контролер У. Н. Союзу, я разом з іншими контролорами провірював два рази до року майно, діловодство і організаційне життя У. Н. Союзу. Ця моя діяльність на протязі останніх чотирьох років є обнята звітом головної контрольної комісії, як окремого статутового тіла У. Н. Союзу.

Останні 4 роки в життю У. Н. Союзу в Шікаго були дуже багаті активністю Союзових відділів, життя яких концентрувалося біля Союзового Дому і наших церковних громад. Це були повеневі нормальні роки, в яких легко було робити пляни й їх виконувати. Союзові відділи в Шікаго й околиці влаштовували щорічно дві великі імпрези, а це Союзовий День літом, а Маланчин Вечір зимою на закінчення Старого Року. Ті імпрези все були дуже успішними матеріяльно й морально, підносили ім'я У. Н. Союзу серед нашої метрополії й причинювалися до спопуляризування праці У. Н. Союзу в американсько-українському житті, допомагаючи в організації нових членів. Щорічні Союзові Дні в Шікаго здобули собі славу величавих всенародних імпрез, що гуртують старших й молодь. Вони мобілізують наші мистецькі сили до виступів, молодь до спортових змагань, здобуваючи собі теж „монополь" на вибір „королевої популярности" в нашій громаді. Того роду імпрези гуртують молодь й помагають їй включитися в українське зорганізоване життя. Крім цього, відбувалися у нас кілька разів до року організаційні збори відділів У. Н. Союзу, на яких бували головні урядники, бл. п. Микола Мурашко, Дмитро Галичин й Роман Слободян. В минулому 1949-ому році відбувся у нас Концерт з нагоди 55-ліття У. Н. Союзу. Ювілей цей випав дуже імпозантно, так масовою участю Союзовців, як і матеріяльним та моральним успіхом. Моральним тому, що шікаговська метрополія взяла тотальну участь в приєднуванні нових членів до У. Н. Союзу, щоби виповнити гасло, кинене Річним Збором Головного Уряду У. Н. Союзу: „55 тисяч Союзовців в 55-ту річницю У. Н. Союзу". Для здійснення цієї ідеї працювали всі секретарі рухливих відділів У. Н. Союзу, помагали предсідники й касієри відділів, їздили вздовж й поперек організатори п. Дмитро Вілецький й голов. контролер Іван В. Іванчук, а парох церкви св. Володимира, о. Омелян Мицик, зорганізував з нагоди 55-ліття Батька Союзу новий відділ з 58 членів. Де акція там й успіх! Тому мушу у своїому звіті ствердити, що для успішного завершення ювілейної кампанії Шікаго дало „максимум" своєї енергії, здобуваючи перше місце в приєднуванні нових членів та в загальній праці. Це перше місце ми думаємо ще довго задержати.

Як директор Дому Відділів У. Н. Союзу й як пресовий референт цеї організації, я поміщував у „Свободі" нотатки про весь цей рух Союзової Громади в нашому місті, як також цілої громади взагалі. До У. Н. Союзу я вписав 55 нових членів, щоби й тут стати на поклик Головного Уряду й причинитися до успішного завершення кампанії.

На відтинку активности Союзових відділів в районі мого перебування не було ніяких непорозумінь і я не мав окремих доручень Головної Екзекутиви денебудь їхати полагоджувати справи.

Своєю народною працею в організуванні великих народних зібрань З.У.А.Д.К.-ту, У.К.К., чи інших народних імпрез та мистецьких виступів, я гідно репрезентував У. Н. Союз назовні. В цьому напрямі я все мав піддержку головних урядників, організаторів і відділових урядників У. Н. Союзу.

Співпраця це головна передумова успіху, яким може гордитися У. Н. Союз за останні чотири роки, виказуючи дуже чисельний і фінансовий зріст. Цей здоровий зріст є доброю запорукою його будучности.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА ІВАНА В. ІВАНЧУКА.

Шановні Делеґати й Делеґатки!

Як головний контролер У. Н. Союзу, я згідно зі статутом, виконував наложені на мене обов'язки на протязі чотирьох років останньої каденції. Я брав участь у всіх засіданнях Контрольної Комісії, перевірюючи точно все майно, діловодство й організаційне життя У. Н. Союзу. Я був також присутним на всіх засіданнях Головного Уряду минулої каденції. На цих засіданнях брав я участь в дискусіях над звітами, як рівнож давав пропозиції та внески для добра і розвитку У. Н. Союзу, а зокрема в справі приєднування в його члени молоді.

Маючи на увазі рішення Головного Уряду в справі кампанії за збільшення Союзу до 50,000 членів до кінця 1947 року, я заохочував відділових урядників в окрузі Дітройт, щоб вони взяли чинну участь в цій кампанії та виконали цю квоту, що була призначена їхнім відділам. В тій кампанії взяв успішну участь Союзовий організатор п. Вілецький, з котрим я був присутний і промовляв в справі кампанії на трьох окружних зборах. За три місяці праці п. Вілецький зорганізував 144, з цего числа 66 молодих членів до 183 відділу, в котрім я був в той час секретарем. Я самий зорганізував 6 членів, що разом дало 72 члени.

Дня 30. травня мав я промову на святі 10-літньої річниці У. Н. Дому в Дітройті. Дім є власністю 4 відділів У. Н. Союзу. На цьому святі мав теж промову головний касір, п. Р. Слободян.

В 1948 з доручення Головної Екзекутиви, я довершив злуки 203 відділу з від. 183, не допускаючи до втрати ані одного члена, а навпаки, приєднуючи 25 нових.

Я виступав з відповідними промовами на Союзових Днях в Шикаго і на бенкеті молодечого 452 відділу в Іст Шикаго.

Працював теж короткий час як Союзовий організатор в Шикаго й околиці, маючи в цій праці щире попертя та співпрацю гол. контролера інж. С. Куропася, і гол. радного Т. Шпікули, як рівнож усіх відділових урядників. Ця спільна акція дала конкретний вислід, бо за короткий час я зорганізував досить поважне число нових членів, переважно молоді.

В 1949 році виступав я з промовами на Ювілейнім Святі від. 221 в Шикаго, на Союзовім Дні і на 55-літнім Ювілею У. Н. Союзу, що його відсвяткували всі відділи в Шикаго і околиці. Я брав чинну участь в ювілейній кампанії У. Н. Союзу та приєднав 49 нових членів.

Крім праці для У. Н. Союзу, я все брав чинну участь в таких українських організаціях, що допомагають нашим братам на його рідних землях та на скитальщині. Я все інтересувався працею Українського Конгресового Комітету, допомагаючи цій організації в усіх її ділянках. Я брув активну участь в всіх Конгресах, що були скликувані цією організацією, і був вибраний контрольором через два рази, як рівнож допомагав в збірці фондів на працю Конгресового Комітету.

Я живо інтересувався долею наших нещасних братів на скитальщині, докладаючи всіх своїх зусиль, щоби Допомоговий Комітет міг гідно виконати свої завдання.

Як один з тих, що уродилися по цім боці океану, мене все, як Союзового урядника і українця з походження, інтересувала організаційна праця нашої американської молоді. Тому я все брав активну участь в працях Ліги Української Молоді Північної Америки та в Організації Українських Університетських Абсольвентів. В цих двох організаціях за останні 4 роки я занимав місця головного урядника та співредактора журналу, що видає Молодеча Ліга.

У. Н. Союз з 55,000 членами, безперечно, представляє собою таку динамічну силу в українськім суспільстві в Злучених Державах, що успіх будь-якої справи залежний у великій мірі від ініціятиви чи поперття з боку У. Н. Союзу. Беручи до уваги цю потенціяльну силу У. Н. Союзу і його членства, я рішився дати внесок на засіданню Головного Уряду в 1949, щоб У. Н. Союз, як організація, взяв на себе ініціятиву і підготовку Українських Освітніх Курсів для тут народженої молоді. Я зробив цей крок, бо по довших студіях і обсервації я прийшов до переконання, що Просвітні Курси, започатковані У. Н. Союзом, дадуть конкретні наслідки, і вся та праця, котру Союз вложив в тут народжену першу і другу генерації, не пропаде. Просвітні Курси виховують будучих ідейних Союзових працівників і народних провідників.

Закінчуючи мій звіт, я щиро дякую всім Головним Урядникам за співпрацю і довіря та чуюсь надзвичайно щасливим, що за останніх 4 роки я мав нагоду працювати для добра і розвитку У. Н. Союзу і його членства, як перший репрезентант від тут народженої першої і другої ґенерацій в Контрольній Комісії.

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ У. Н. СОЮЗУ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ПАВЛА ДУДИ.

Світла Конвенціє!

Приступаючи до звіту з моєї діяльности як головного радного УНСоюзу за час від 21-шої конвенції до дня 31-го грудня 1949 р., я хочу використати цю нагоду і зложити прилюдну подяку делеґатам 21-шої конвенції, що знову наділили мене довірям та вдруге вибрали на той самий пост. Вірю, що делеґати 21-шої конвенції не завелися на мені. Всі обов'язки головного радного, приписані статутом, чи доручені мені до виконання Екзекутивою УНСоюзу, я виконував сумлінно і точно.

За звітові чотири роки я був три рази на річних засіданнях Головного Уряду, що давало мені змогу ліпше та глибше пізнати УНСоюз, його організаційну структуру, спосіб ведення та його пляни. Я завжди поступав згідно з рішеннями й постановами кожного річного засідання Гол. Уряду, дбаючи про добро і розвиток УНСоюзу в Канаді. Вів переписку з членами різних відділів, їх урядниками та з організатором на Канаду, п. В. Гірняком, який рівночасно є головним контрольором УНСоюзу. З п. Гірняком я ввесь час тісно співпрацював, часто разом сходилися, переговорювали та укладали пляни розбудови Союзу в Канаді на будуче.

Ведучи переписку з відділами, відвідуючи їх особисто по власній волі, я знав про потреби, хиби й недомагання наших відділів, про що я точно інформував Гол. Екзекутиву, яка брала всі справи під увагу та видавала відповідні рішення і зарядження, які виходили на добро і користь Союзу. Я полагоджував спори й непорозуміння, які заходоли в деяких відділах, виголошував реферати, ширив і закріплював добру славу Союзу де лише траплялася до цего нагода, головно на ріжного роду імпрезах наших українських організацій. Вів досить широку переписку з ново-прибулими земляками, які приїздили на працю в лісовій індустрії, на залізній дорозі та до копалень. Висилав їм всякого роду літературу, яка могла знайтися у мене або у членів мойого відділу під руками про УНСоюз, до щоденника „Свобода" включно. При кожній нагоді я заохочував їх вступати в ряди УНСоюзу, виказуючи їм моральні і матеріяльні користі, що їх мають члени УНСоюзу. Користь й доцільність моєї переписки з ново-прибулими показалися щойно тоді, коли наш організатор п. В. Гірняк з'являвся між ними особисто, або коли вони, по закінченні реченця контракту, прибували до міст, де мали знайомих з рідних земель або з переписки. Між іншим, досить поважне число новоприбулих заїхали і до Віндзор, де вони переважно зголошувалися до мене за порадою та допомогою в підшуканні помешкань та праці. Мимо всяких трудноців і перепон, мені пощастило примістити пару десяток людей на працю, де вони й до нині задоволені працюють й є членами УНСоюзу. За той час я приєднав до УНСоюзу 28 членів. Розпродав 55 Пропам'ятних Книг УНС. і 20 інших книжок, виданих УНСоюзом в англійській мові про Україну й укр. справи.

Крім обов'язків гол. радного, я також сповняв обов'язок розсилання членських платничих книжечок та відзнак по відділах, що потрібно було робити з оправданих і конечних причин. Сповняючи обов'язки головного агента (Чіф Ейджент), я мав можність докладно слідкувати за розвитком кожного відділу зокрема і всіх відділів загально. Констатую факт, що зріст УНСоюзу в Канаді міг би розвиватися далеко скорішим темпом, якщоб кожний відділ був відвіданий кимось з гол. урядників бодай раз на два роки. Число організаторів в Канаді повинно бути абсолютно більше як один, а справа пропагування Союзових ідей також мусить бути краще наладнана і більше поширена. Щоби вкінці більше оживити Союзову працю в Канаді, для задоволення всіх нас Канадійців, а головного уряду передовсім, — я хочу підкреслити конечність централі в Канаді бодай у формі окремої Союзової Канцелярії, щоб не заступати її, як це було досі, моєю, чи п. Гірняка приватною хатою. Тоті інші організації перестануть бути взагалі конкуруючою силою для У. Н. Союзу.

Стан членства УНСоюзу в Канаді представляється, назагал, досить вдоволяючо. До 21-шої Конвенції УНСоюзу, в Канаді було 22 відділи з около 2.500 членами, а на протязі останніх чотирьох років УНСоюз в Канаді зріс на 10 відділів більше з понад 4.000 членами.

На закінчення мойого звіту, я щиро дякую всім Вельмишановним Головним Урядникам за співпрацю, за їх вирозуміння і за щире відношення до канадійськьких Союзових справ і потреб в минулих чотирьох роках. Шановним делеґаткам і делеґатам 22-гої Конвенції УНСоюзу я щиро бажаю якнайкращих успіхів в нарадах і вирішуваннях справ, що вийдуть на добро і користь УНСоюзові, на славу й допомогу Україні та українській справі.

●

ЗВІТ ГОЛОВН. РАДНОГО СТЕФАНА СЛОБОДЯНА

Світла Конвенціє!

Я здаю звіт зі своєї праці і діяльности з Филадельфійської Округи, в якій находиться 32 відділи Українського Народного Союзу.

За останніх чотири роки мойого урядування як головного радного УНСоюзу був я на трьох різних засіданнях Головного Уряду УНСоюзу.

На кожних цих засіданнях я подавав докладне звідомлення з моєї праці, а тому тепер подаю тільки загальний звіт.

По кожнім річнім засіданню я скликав збори відділових урядників филаделфійської округи. На таких зборах я здавав звіт з нарад Головного Уряду та інформував приявних відділових урядників про всі біжучі справи нашої організації.

Кожного року на таких окружних зборах був, звичайно, присутний також і член Екзекутиви.

Рівнож старався я допомагати організаторам, як вони працювали у филаделфійській окрузі. При їх допомозі ми зорганізували більше число членів.

Рівнож зорганізовано новий відділ 189, до котрого належить багато молоді і цей відділ дуже гарно розвивається.

Під час кампанії за новими членами зорганізовано новий 430 відділ УНСоюзу з нової іміґрації. Цей відділ має добрі можливості стати одним з найбільших відділів у Филаделфії.

Богато праці вложив я в підготовку 55-літнього Ювілею УНСоюзу. Свято відбулося 27. листопада 1949. На ньому промовляв головний секретар Дмитро Галичин. Филаделфійські відділові секретарі вручили йому при цій нагоді 100 нових членських аплікацій.

Приємно мені ствердити, що я сам спровадив кільканадцять родин з таборів скитальської недолі, помагав їм влаштуватись на новій землі та здобував їх для нашої організації. Роблю дальше заходи, щоб якнайбільше число з цеї іміґрації знайшлося в наших рядах і посилили працю, яку ми старі іміґранти провадимо від десятків років.

Як секретар Окружного Союзового Комітету, скликав я збори зарядів відділів цілої округи, на котрих то зборах полагоджувано різні справи відділів і в такий спосіб такі спільні наради заощаджували поїздок по відділах.

Крім цього брав я участь в народному житті, зокрема Конґресового і Допомогового Комітетів.

За час мойого урядування зверталось до мене нераз урядники місцевих відділів і поодинокі члени УНСоюзу з різними організаційними справами та за різними інформаціями. Такі справи я старався все полагоджувати якнайсовісніше.

Як урядник УНСоюзу, я дбав і про те, щоби вороги нашої організації не вносили непорозумінь в наші членські ряди та не спричиняли шкоди організації.

В часі мойого урядування зустрічав я всюди допомогу і гарне відношення до мене, як з боку відділових урядників так і загалу членів. Це додавало мені заохоти до дальшої праці. За це довіря я складаю їм щиру подяку,

На зборах Головного Уряду УНСоюзу я співпрацював завжди з іншими урядниками у всіх цих справах, що мали на увазі добро УНСоюзу.

Хай живе Український Народний Союз!

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ІВАНА РОМАНИШИНА

During the campaign for new members, I helped organize and promote the drive for new members in my area. My area was successful and exceeded its quota by a large margin. My personal contribution consisted in getting twenty four (24) new members during the campaign itself.

In the field of sports my area was the most active in the U. N. A. Our bowling league has concluded its third and most successful season. Ten (10) teams participated over a period of five (5) months, week in and week out. Most of the men taking part were U. N. A. members. The reports of the activities as stated in The Ukrainian Weekly aroused widespread interest in the U. N. A. in our area and was instrumental in bringing in new members into the U. N. A.

My area held a 55th Jubilee Celebration wherein all of our branches took part and at which Dr. Luke Myshuha and I spoke. I also spoke at a number of local meetings and anniversary celebrations of my local U. N. A. branches together with Mr. Roman Slobodian in Newark and Elizabeth, New Jersey..

In the field of Ukrainian activities I am the chairman of a fund raising campaign for one hundred thousand dollars ($100,000) to build a new Ukrainian school. I have taken part in the civic life of our American-Ukrainian community in numerous ways, notable aiding our newly arrived immigrants with their various problems.

I have cooperated with the officers of the U. N. A. especially in the matter of the defense of libel action instituted against the U. N. A.

I have tried to arouse the interest of the readers of The Ukrainian Weekly to its financial plight so that it would receive better support from the younger groups. Several articles that I wrote to The Ukrainian Weekly helped to focus the attention of the readers on this problem.

In every way possible I have tried to promote the welfare of our U. N. A.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ТАРАСА ШПИКУЛИ

Шановні Делеґатки й Делеґати 22-ої Конвенції УНСоюзу!

Свій обов'язок головного урядника УНСоюзу впродовж чотирьох років виконував я згідно зо статутом та відповідно до того, що я уважав найбільше корисним для добра і розвитку організації.

Моя діяльність була така: Я був на трьох річних засіданнях Головного Уряду УНСоюзу, а мої звіти з кожної річної діяльности були поміщені в „Свободі" так, що кожний, хто цікавиться союзовою працею, мав нагоду з нею познайомитися. Тому я не буду тепер того повторяти, а подам лише коротке загальне звідомлення.

Старанням Окружного Комітету всіх відділів УНСоюзу в Шікаґо і околиці, в котрому я маю честь бути предсідником, відбуваються щороку Дні УНСоюзу. З тих Днів є велика користь, як моральна так і матеріяльна.

З нагоди прибуття п. Д. Білецького, організатора УНСоюзу, до Шікаґо, ми в порозумінні з головним контрольором п. С. Куропасем, скликали організаційні Союзові збори дня 10. липня 1946 р. для відділів: 80. 33. 107, 45, 335, і 354. Того самого дня ввечорі відбулися другі організаційні збори для відділів: 216, 222, 243, 68 і 452, а 17. липня для відділів: 22, 106, 125, 221, 252, 301 і 379. На всіх тих зборах головним бесідником був організатор п. Д. Білецький.

Старанням Ліґи Американців українського походження в Шікаґо, в котрій я був тоді секретарем, відбувся дня 10. травня 1947 р., в оперовій залі величавий концерт, на якому, між іншими позамісцевими артистами і представниками, виступав Іван Годяк, артист з Голивуд. Прихід і добровільні пожертви виносили $10.000, яку то суму вислано на працю ЗУАДК.

Дня 11. травня 1947 р. відбулися організаційні Союзові збори, на яких головним референтом був секр. УНСоюзу, п. Д. Галичин.

Дня 19. жовтня 1947 р. відбулося палення морґеджу на Домі Відділів УНСоюзу в Шикаґо. Заля була заповнена союзовцями і гостями, а головним бесідником був кас. УНСоюзу п. Р. Слободян. Дім находиться в північній частині міста і в ньому тепер вже приміщені відділи: 22, 106, 221 і 379.

З доручення Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу, та в порозумінні з головним контрольором п. Куропасем, ми скликали організаційні збори в квітні 1948 р. На зборах промовляв контр. УНСоюзу п. І. Іванчук, що приїхав був з Дітройту як організатор.

В короткому часі його організаційної праці в Шикаґо та при допомозі відділових урядниць і урядників, він зорганізував відповідне число членів.

Дня 20. лютого 1949 р. відбувся 40-літній ювілей відділу 221, на якому головним бесідником був предсідник УНСоюзу, бл. п. М. Мурашко. Це є найбільший відділ УНСоюзу в Шикаґо. В ньому я вже кільканадцять років виконую обов'язки секретаря. Тепер цей відділ нараховує 1,200 членів.

Старанням Окружного Комітету всіх відділів УНСоюзу в Шикаґо і околиці, дня 25. вересня 1949 р., відбувся 55-літній ювілей УНСоюзу, в якому взяло участь 1,200 осіб, а головним референтом був Секретар УНСоюзу п. Д. Галичин.

Організатор УНСоюзу п. Д. Білецький, котрий вже від довгих років працює для УНСоюзу, впродовж чотирьох останніх років зорганізував в Шикаґо 767 нових членів. Я все працював з ним в порозумінні та в повній кооперації

В серпні 1949 р. дім відділів УНСоюзу в Шикаґо, стався переселенчим осередком та ще й досі дає приміщення для новоприбулих українських іміґрантів. В ньому вже тисяча людей знайшли тимчасове приміщення, заки їм знайшлося помешкання та працю. І тут я доложив багато труду і праці, знайшов для багатьох помешкання, для деяких працю та помагав їм в часі потреби фінансово.

Я брав участь в багатьох зборах в справі несення допомоги українським скитальцям і тут можу ствердити, що вислід праці був добрий і корисний.

У всіх цих Союзових імпрезах я брав активну участь, та докладав багато труду і праці, щоби вони виходили успішно та приносили бажану користь.

Успіхи моєї праці завдячую відділовим урядникам і членам УНСоюзу в моїй окрузі.

В 55-літньому ювілейному році УНСоюзу я зорганізував 143 нових членів, а впродовж чотирьох років мойого урядування я побільшив Союзову родину на 182 нових членів.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВОЛОДИМИРА ДІДИКА

Високоповажані Делеґатки й Делеґати 22. Конвенції УНСоюзу!

По чотирьох роках ми знову з'їхалися, щоб провірити майно і працю УНСоюзу. Я виконував обов'язки головного радного, що їх наложили на мене делеґати 21. конвенції.

Я був приявний на трьох річних засіданнях Головного Уряду та здавав точні звіти зі своєї діяльности в Дітройтській окрузі, де є 8 відділів У. Н. Союзу. Тому, що кожного року по річнім засіданні мої звіти були поміщені в Союзовім органі „Свобода", я не буду повторювати їх на цьому мусці.

Подаю тільки загально, що впродовж трьох років я скликав 12 разів окружні збори, деякі з доручення Головної Канцелярії, а інші з власної ініціятиви, щоб порадитися з відділовими урядниками, як повести краще кампанію за новими членами та в усіх інших справах, які я уважав за корисні для У. Н. Союзу.

Тому, що 1950. рік є конвенційним роком і засідання Головного Уряду не було, долучую свій звіт за минулий рік до конвенційного звіту.

Ще в січні 1949 р. я почав переговорювати з відділовими урядниками, як найкраще нам буде вшанувати 55-літній Ювілей У. Н. Союзу.

В квітні скликав я окружні збори відділових урядників, на котрих дав звіт з нарад Головного Уряду. З нагоди 55-літнього Ювілею У. Н. Союзу, Головний Уряд видвигнув клич, щоби Союзову сім'ю збільшити до 55 тисяч членів. Я закликав відділових урядників, щоби вони вже брались до праці, та не остали позаді інших місцевостей.

На цих зборах постановлено повести відповідну кампанію, як рівнож зорганізовано Ювілейний Комітет для підготовки ювілейного концерту з нагоди 55-ліття У. Н. Союзу. Концерт відбувся 23. жовтня 1949 р. а ювілейну промову виголосив головний секретар п. Дмитро Галичин. Слід згадати, що на запрошення Ювілейного Комітету, котрого я мав честь бути головою, теж прибув ґубернатор стейту Мішиґен Мр. Вилйемс, складаючи привіт місцевим відділам і У. Н. Союзові.

У зв'язку з ювілейним концертом та в кампанії за новими членами, я скликав в цім році 5 разів окружні збори, а також відвідував поодинокі відділи в Дітройтській окрузі. Я сам приєднав в ювілейнім році 48 нових членів до У. Н. Союзу.

З доручення Головної Канцелярії був я в 389 відділі в Єйл, Мішиґен, де полагодив членські непорозуміння.

З цього місця хочу зложити щиру подяку за співпрацю зі мною відділовим урядникам і членам в Дітройтській окрузі.

В Дітройті я брав активну участь в громадськім житті, заступав Союзові відділи в Українськім Конґресовім Комітеті і в Злученім Українськім Американськім Допомоговім Комітеті, давав допомогу новим іміґрантам та інформував про У. Н. Союз.

Закінчуючи свій звіт, бажаю Вам, Шановні Делеґатки й Делеґати, якнайкращих успіхів в нарадах для добра і дальшого розвитку У. Н. Союзу!

●

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ҐЕНОВЕФИ ЗЕПКО-ЖЕРЕБНЯК

In presenting this, a report on my activity as a member of the Supreme Advisory Board of the Ukrainian National Association during the period of May 1946 to May 1950, I want first to thank the delegates to the 1946 Convention held in Pittsburgh, Pennsylvania, who by their representative votes returned me to an another term as a national officer of this organization. This acknowledgement of faith and confidence in the younger generation has been an inspiration to me in all my endeavours to fulfill the obligations of this office.

My most frequent contacts during this period were, of course, with my own local branches and those in my immediate vicinity, namely, Akron, Cleveland and Youngstown, Ohio.

During the year of 1946 I spoke at the Homecoming Celebration sponsored by Branch 63 of Ford City, Pennsylvania, honoring their returned veterans.

In 1947 I attended U. N. A. sponsored activities in both Cleveland and Youngstown where I represented the Ukrainian National Association and spoke at both events.

In 1948 I represented the Ukrainian National Association at the dedication of the new U. N. A. National Home in Youngstown.

During the year of 1949 I took part in the Viche in Cleveland, Ohio, on August 28, and spoke in behalf of the Ukrainian National Association.

On September 18, 1949, I participated in the ceremony sponsored by U. N. A. Branch 161 in Ambridge, Pennsylvania, commemoring the burning of the mortgage on their national home.

In observance of the 55th Anniversary of the Ukrainian National Association the combined U. N. A. branches of Rochester, New York, sponsored a Concert on December 10, 1949. At this event I appeared as the guest and the official representative of the Ukrainian National Association.

Throughout the past four years I took an active part in the campaigns for new members, not only in my own local branch but in other branches in my area.

I rendered counsel and assistance to various branches in my area, participating in their meetings and aiding them in their drives for new members.

I attended all the annual meetings of the Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association and participated in the proceedings to the best of my ability.

I accepted all invitations extended to me by the various U. N. A. Branches. In addition, I attended numerous U. N. A. sponsored activities throughout the country, particularly those events sponsored by our youth groups.

As during my previous termn of office, I served as a member of the Cultural Committee of the Ukrainian National Association. In addition to my official duties as member of this committee, on my own initiative I did all that I could to popularize the various books published by the Ukrainian National Association. It was my privilege on several occasions to address youth groups with the specific purpose of publicizing our U. N. A. publications. The purchase and distribution of these books has been widely encouraged.

With very few exceptions I attended all the important American-Ukrainian gatherings throughout the country. To our local branch, U. N. A. 180 in Akron, Ohio, came the distinction and honor of sponsoring the 1948 Ukrainian Youth's League of North America Convention. This particular activity did much to stimulate and create interest in our youth throughout the country.

It will be acknowledged by all that there is a renewed interest in American-Ukrainian organizational life. The past two years have brought us many newly arrived immigrants, the majority of them young Ukrainians. In many cases they, together with our American youth, need only proper leadership and guidance to carry on the fraternal and organizational life of the Ukrainian National Association. To that end I have expended a good deal of my time and effort during the past four years.

●

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО М. ДАВИСКИБИ

Світла Конвенціє, Високоповажані Делеґатки й Делеґати 22-гої Конвенції У. Н. Союзу!

На минулій Конвенції У. Н. Союзу, котра відбулася в році 1946, в місті Пітсбурґу, Па., мені припала велика честь бути вибраним на уряд Головного Радного Українського Народного Союзу.

У моїм конвенційнім звіті я не буду повторювати того, про що я вже говорив у моїх трьох річних звітах, чи в моїх дописах до „Свободи". Доповню це тільки найголовнішим.

У минулих роках я, як головний урядник У. Н. Союзу, докладав усіх зусиль, щоби виконати наложені на мене обов'язки якнайкраще, розуміючи, що бути головним урядником У. Н. Союзу, значить бути прикладним громадянином у всіх Союзових і народних справах.

Зараз по Конвенції в 1946 році, я увійшов в контакт з усіма відділами У. Н. Союзу в моїй окрузі, щоби оживити працю для збільшення числа членів у кожнім відділі. Я дістав запевнення майже від кожного відділу, що вони, по своїй змозі, будуть спільно працювати над збільшенням своїх відділів новими членами.

Дня 3. серпня 1947 р. я був, з доручення Головної Екзекутиви У. Н. Союзу, приявний на Союзовому Ювілейному Святі відділів 199, 52, 207, 253, в Емгерст, Масс., передаючи привіт Головної Екзекутиви У. Н. Союзу та виголошуючи відповідний реферат про У. Н. Союз та його значення в життю українських громад. Опісля були запити, на які я давав вдоволяючі відповіді. На прохання відділових урядників я знова виголосив короткий реферат про причини української скитальщини.

Дня 7. вересня 1947 р. я був приявний на ювілейнім святі 181 відділу У. Н. Союзу в Менвіл, Ровд Айленд, та виголосив святочний реферат про Український Народний Союз. На святі був губернатор стейту Ровд Айленд, як рівнож гол. радний У. Н. Союзу Іван Кокольський та представники міста.

На річнім засіданню Головного Уряду У. Н. Союзу в місяці березні 1948 р. рішено повести кампанію за збільшення членства Союзу до 50.000. Знову треба було взятися до праці, щоби моя округа не лишилась позаду. В тій справі я переписався з кожним відділом та допомагав відділовим урядникам в організуванні нових членів.

В порозумінні з Головною Екзекутивою, я скликав на день 19. вересня до Бостону, Масс., окружні організаційні збори відділових урядників та членів відділів 52, 122, 128, 199, 207, 238, 253 і 374. Мені припала честь бути предсідником цих зборів, на яких був присутний теж гол. секретар У. Н. Союзу, пан Д. Галичин та організатор У. Н. Союзу п. А. Маланчук. Оба вони виголосили відповідні промови в організаційних справах, а на пізніші запити давали вичерпуючі відповіді. Успіх цих зборів був дуже великий.

В році 1949 на річному засіданню Головного Уряду У. Н. Союзу рішено відсвяткувати 55-літній ювілей існування У. Н. Союзу збільшенням Союзу на 5.000 нових членів. Знову треба було самому взятися до праці та заохочувати до неї інших, щоб не тільки виповнити призначені нам квоти нових членів, але їх відповідно ще збільшити. Наша округа дала свій вклад в успішне закінчення кампанії.

Дня 16 жовтня 1949, за моїм почином, відбулося величаве 55-літнє ювілейне Союзове свято відділ 238 і 374 в Бостон, Масс. На підготовку цього свята я віддав багато часу і труду. Воно було започатковане бенкетом, що ним я мав честь проводити. Дальший провід святочної програми передано опісля Союзовій молоді, на чолі з інж. В. Трухніцьким. На святі був приявний гол. секр. У. Н. С. п. Дмитро Галичин, котрий виголосив святочну промову. Промовляв теж гол. радний У. Н. С., Іван Кокольський, з Вунсокет,

(Дальше буде).

Голоси Читачів

За повну правду про „Голос Америки"

Увсіх численних дотеперішніх статтях і замітках про українські передачі „Голосу Америки було безумовно чимало правди, поскільки критики висловлювали українські бажання. Але було й багато неточностей. Багато подробиць, у цій справі дуже сутніх, просто промовчувалось. Тому хочеться кинути жмут трохи іншого світла на цю справу.

Від 12 грудня мин. року заіснував формально спільний Російсько-Український Відділ (Рошен енд Юкрейнісн Юніт), але фактично це були відразу два Відділи із спільним керівником у політичних справах, який є одночасно політичним керівником і для Відділів польського, чеського, югослав'янського, румунського, мадярського і грецького. Зразу говорилось, що Український Відділ має бодай пів року працювати разом із російським, поки не вияснятьея його можливості. Але вже на початку лютого ц. р. керівництво російсько-українського Відділу подало до уряду писану заяву, що Український Відділ готовий до подавання чисто-українського матеріялу нарівні з іншими. Різні причини, між іншим й невдалі протести агітаційного характеру, спричинились до того, що аж тільки коло 20 квітня ц. р. прийшов дозвіл висилати поруч із загальним чисто український матеріял за загальними директивами.

Ці загальні директиви заявляють, що в офіційних передачах, за які відповідає Державний Департамент (Міністерство закордонних справ) не можна безпосередньо пропагувати відділення України, хоч би з тої причини, що Сов. Союз все ще є не тільки дипломатичним контрагентом, але формально і союзником ЗДА. Таке становище може не подобатися, але рішає той, хто відповідає за радіопередачі, і зміна такого становища це справа загальної української політики, справа міжнародної кон'юнктури, справа змагання впливів на терені Вашингтону ітд. ітд. Але, чи позатим українські радіопередачі не пропагують творчих вартостей, чи вони не є поширюванням добрих відомостей про Україну й українців у широкому світі та чи не скріплюють в Україні українського духа серед мас і чи не поглиблюють їхньої освіти й національно-державного патріотизму?!

Ось тут саме хочемо дещо спростувати. Ось так напр. найбільше шуму викликали дві передачі в перших часах. Це була перш-за-все передача на Різдво проповіди російського православного єпископа з Бруклину-Ню Йорк. Але загал громадянства мабуть не знає, що до такого вибору причинився у великій мірі факт, що передачі спрямовані до Східньої України, яка є православною, а розбиття у Православній Церкві Америки викликало побоювання вирішних чинників, щоб не було протестів, що проповідь говорить „самосвят" іти. До того ж не можна було у скорому часі знайти хоч би священника з голосом, який відповідав би вимогам коротко-хвилевих радіопередач; для радіопередач на далекий простір мусить бути відповідний радіофонічний голос. Зате на Великдень промовляв уже Преосвященний Иоан, бо з Англії й Канади надійшли листи українців із проханням, щоб він промовляв. Але, коли українські критики лаялися в часописах першим разом, то про цей другий раз, про правду просто замовчали. — Або другий випадок, із голосною передачею про Івана Лютого (Грозного). Читач українських обурених голосів міг думати, що це було прославлювання українською мовою жорстокого московського замодержця. Нічого подібного! У тій передачі говорилося про злу славу Івана Грозного, як кривавого сатрапа, і порівнювалось, що ті тисячі, які впали його жертвою, це таки ніщо в порівнянні з мільйонами, які впали жертвою кровожадного Сталіна. Яка кривда з такої авдиції українському народові і його справі?!

Але навіть у часах перекладництва російських текстів на українську — українські радіопередачі містили й самостійний український матеріял. За грудень було передач 6, за січень цього року вже 12. В останніх трьох місяцях поміщено в українських радіопередачах „Голосу Америки" докладно 40 самостійних статтей і довших новинок з ділянки української історії, літератури й мистецтва. Статті й замітки проголошувані з нагоди роковин: це історичний і культурно-мистецький календар. Але між ними були й такі передачі, як про Круги, про пісню Червону Калину, про розігнання Української Центральної Ради, смерть Миколи Хвильового, самогубство Скрипника, зруйнування Січі, скасування Гетьманщини, про різних чільних українських діячів і письменників. Всі ці статті й ширші замітки виходили з-під пера найкращих українських фахівців в Америці, які далі одержують замовлення на конкретні теми.

Очевидно, що „Голос Америки" не може задоволити кожного українського слухача, ані тим паче українського політика. Але — як це признавалось і в повідомленнях Українського Конгресового Комітету — прийшла вже значна поправа українських передач „Голосу Америки". І в міру напливу вартісного матеріялу від українських фахівців, ця поправа буде більша і видніша. До цієї поправи безумовно чимало причинилася розумна реакція українського громадянства, яка висловлювала свої жадання, але не накидалася на інші народи, мовою яких „Голос Америки" також промовляє, не перекручувала фактів і не цькувала українських співробітників „Голосу Америки", які можуть бути декому милі чи не милі, проте не рішають справи, а тільки виконують волю американського уряду і, стоячи на важкій стійці, — виконують свою роботу в почутті громадської відповідальности. Правильна критика — помагає їм в їхній праці, неправильна — шкодить, не їм особисто а справі поправи характеру і змісту українських офіційних радіопередач: і це повинні мати на увазі всі критики.

Радіо-слухач

Російська політика Америки та народи поневолені Росією

(Продовження зі стор. 2-гої)

ські кола, яких впливи ще далі сильні в американській закордонній політиці, остерігають американський уряд, щоб не зражав собі великого стомільйонового російського народу коштом незначної допомоги з боку неросійських народів. Тут і джерело того прикрого факту, що американська офіціяльна політика нині не є ще за визволенням України.

Так виглядає, що Америка піддержує визвольні рухи кольоніяльних народів в бувших англійських та голяндських кольоніях, натомість не піддержує таких самих рухів на території червоної російської імперії, лютого ворога Америки, що старається пятою комуністичною колоною та шпіонажею повалити демократичний лад самої Америки. Трагедією Америки є те, що в цей грізний час, коли їй загрожує зудар з червоними росіянами, на американську закордонну політику відносно Росії мають поважний вплив русофіли, а то й росіяни.

Угодова політика стримування Росії, є, на жаль, теж політикою американської офіціяльної пропаганди „Голосу Америки", так сильно оспорюваної нині навіть самим американським громадянством за свою безуспішність. Політика стримування апелює до природного в Америці пацифізму, обіцюючи американському народові, що війна з большевиками не є неминуча, що її буде можна оминути коштом кількадесять біліонів долярів як допомоги на виконання Пляну Маршала і зброєння країн Атлантійського Оборонного Пакту та на допомогу відсталим країнам.

В засаді таку саму політику приняла громадська організація, що все таки стоїть під сильним впливом офіціяльних кол, а саме „Коміті фор Фрі Юроп", яка статутово обмежила свою діяльність тільки на територію країн, які Сталін набув нелеґально, себто на країни сателітів. Вона навіть не інтересується балтійськими державами, яких амбасади ще нині існують в Вашинґтоні як леґальні представництва тих поневолених націй.

Офіціяльна закордонна політика Америки відносно Росії стрічає вже нині поважну опозицію з боку широких кол американського громадянства. Вона не вдержиться таки через агресивність самої Росії. Офіціяльна політика Злучених Держав — хочеться вірити — таки піде вкінці шляхом своїх традиційних ідеалів, свободи для всіх народів, серед яких найде належне місце теж і справа визволення українського народу, якого доля нині безумовно звязана з демократичним табором, а тим самим передовсім з Америкою.

(Докінчення буде).

БЕРНАРД ШО, відомий англійський драматург, що прожив вже майже ціле століття, дожививши до 94-го року, зломив собі ногу і був відправлений до лікарні, де перейшов важку операцію. Його стан поправляється. На фото: Шо підчас проходу по своєму городі.

З МУЗИКИ

КОНЦЕРТИ ПРИДАТКЕВИЧА В ШІКАҐО ТА ДІТРОЙТІ

Український скрипак та композитор Роман Придаткевич виступить з власними концертами при фортепіяновому супроводі Гані Придаткевич в Шікаґо, Kimball Hall, в неділю 29 жовтня вечером, та в Дітройті, Detroit Art Institute, у вівторок 31 жовтня. Придаткевич є професором музикології та скрипки Стейтового Каледжу в Murray, Kentucky. Останніми роками концертував для американської публики головно на Півдні. Тепер українсько-американське громадянство матиме знову нагоду почути цього знаменитого українського артиста і композитора.

Розмови з Остапом Нижанківським, Кирилом Стеценком та Олександром Кошицем помогли Придаткевичеві утвердити основи українського музичного стилю, пізнавши краще ціхи української народної музики. Солідні та довголітні студії у світових майстрів музики — виробили самокритику та дали потрібну техніку. Тому й не диво, що в тридцятих роках в Ню Йорку Придаткевич, кромі творення власних інструментальних творів та ініціювання пропаґанди української інструментальної музики, став свого роду посередником поміж артистичними темпераментами та різними особистими стилями творчости — М. Гайворонського, П. Углицького та О. Кошиця. Цей український музичний ренесанс, і то несподівано аж в Америці, як і потреба творити за всяку ціну нове українське музичне мистецтво, цікава доба в життю української іміґрації в Америці. Вона добре схоплена в різних статтях Пропам'ятної Книги У.Н. Союзу з 1936 року.

Придаткевич написав кромі Оркестрової Сюіти (інтродукція — статечний танок — козацька пісня — Дудочка), яку виконував два рази Др. Гавард Гансон з Сивік оркестрою міста Рочестер, та Валтер Пул з оркестрою Дітройту, також дві симфонії й почав писати третю.

Про першу симфонію писав д-р Леопольд Стоковський: „Вона мені безмежно подобалась". Про другу симфонію, в одній частині, основану на Тополі Шевченка, писав композиторові дириґент Луївілської філармонії: „Це дійсно цікавий та майстерно писаний твір, , що представляє великі спроможности композитора". Пані Наумова-Кусевіцка подає, що Др. Кусевіцкий „був сильно зацікавлений читаючи цю партитуру", а Рудольф Ґанз, президент Шікаґовського Музичного Каледжу і діріґент Нюйорських філармонічних концертів для молоді пище: „З приємністю оглядав партитуру, яка на мою думку написана знаменито. Хоч це праця майстра оркестрації, я високо оцінюю вартість Ваших музичних ідей".

Особливо збагатив Придаткевич музичну літературу для сольової скрипки оригінальними творами на народні пісні та також адоптаціями інших українських композиторів. Журнал Мюзікал Курієр пише, що Придаткевич в передачі стилю української народної пісні є незрівняний.. Соната для скрипки з фортепіяном, писана Придаткевичем під впливом Карпато-українських подій, чи Прелюдія, Хорал та Фуґа мають за собою признання багатьох прилюдних виконань. Його Перша Українська Рапсодія на кобзарські теми (Дума, пісня; Танки) це одна з його найкращих композицій. Його скромний Чабан можна б назвати частиною культурного життя українсько-американської еміґрації останніх кількох десятиліть.

Зараз по першій світовій війні Придаткевич з Михайлом Гайворонським заложили Українську Консерваторію, а з кілька сотень студентів виховалось поважне число свідомої української молоді. Від 1930 р. Придаткевич часто їздив з концертами по Америці — в один час з.т. зв. Українським Тріом. Також переїхав двічі Канаду з 28 концертами. Він провадив щомісячні програми Української Камерної Музики під іменем Приятелів Української Музики.

Українські твори Придаткевича (З буйним вітром на розмовці, Янічок та Козачок) були першими в Америці музичними творами, які видала світова фірма (Edward Schubert &Co) в 1929 р.

Що жанрова композиція Придаткевича інтриґує знавця, видно з листа Леополда Стоковського: „Я знова студіював Вашого Місяця-післанця і сильно любувався його музичними якостями. Хто є гуцули, в якій частині України вони живуть? Чи може цей твір оснований на старинній пісні, яку Ви розвинули? Я захоплений натяком на дзвони та свобідністю й пливучістю цілого твору".

Концерт Придаткевича це виступ людини зі заслугами для української культури. Його програма зароджує нові ідеї, вона багата в національні прикмети. Писав англієць рецензент у Винипеґу: „Програма Придаткевича це історія України".

Концерти Придаткевича в Шікаґо та Дітройті устроювані американськими концертовими підприємствами. Треба надіятись, що українці тих міст повитають нашого мистця з великою радістю як того, що прославляє українське культурне ім'я.

ВІД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ-АРХІВУ УВАН.

З огляду на брак україно-знавчих бібліотек на місцях розселення української еміґрації, до створення Центральної Української Бібліотеки в Америці Бібліографічна Служба Українського Музею-Архіву УВАН виконує довідки за своїми матеріялами, а також за матеріялами Публічної Бібліотеки Ню Йорку для членів УВАН, НТШ та інших наукових товариств і літературно-мистецьких об'єднань. Фотокопії, виписки і перевірка текстів переводиться за мінімальну оплату.

На відповідь необхідно прикладати поштову марку, або міжнародний поштовий купон.

Адреса Бібліографічної Служби: Ukrainian Museum. Bibliography. 77. E. 7 Street. NEW YORK, 3 (N. Y.), USA.

Керівництво Музею-Архіву УВАН

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАҐО, ІЛЛ.

ДОБРУС зростае.

Дня 27 серпня відбулися загальні збори ДОБРУС-у, на яких було до 100 осіб присутніх. На деннім порядку було: інформація голови ДОБРУС-у в Шікаґо, п. А. Усенка, про з'їзд ДОБРУС-у в Ню Йорку, прийом в члени ДОБРУС-у, та народовбивство. Кандидатом на з'їзд одноголосно вибрано п. Усенка Анатолія.

Доказом того, що нова еміґрація активізується, зокрема українці з Великої України, є той факт, що зразу ж після зборів 20 осіб подали заяви про вступ у лави ДОБРУС-у.

Позитивним і приємним був творчий дух зборів. Дотепер члени ДОБРУС-у, зокрема п. Усенко проробили дуже велику роботу в справі висилки ашурансів українцям за океаном. І тепер загальні збори ДОБРУС-у піднесли потребу ще активніше працювати, допомагаючи нашим землякам в Европі приїхати до Америки.

Інформацію голови ДОБРУС-у, про збірку матеріялів про народовбивство, що його вчинив большевизм над українським народом, загальні збори зустріли практичним вирішенням: якнайскорше зібрати та видрукувати матеріяли про народовбивство під назвою „Наші втрати" та надрукувати ці матеріяли англійською та іншими мовами.

Дух, що панував на зборах: братська солідарність старої та нової еміґрації. В цьому відношенні багато працює голова ДОБРУС-у п. Усенко та представник старої еміґрації п. Ґудзь, що своєю шляхетністю і тверезим, мудрим поглядом на справи, завжди суперечки між новими і старими еміґрантами зводить на ніщо.

О. Ґроно.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ В ЗДА

В НЕДІЛЮ, 17. ВЕРЕСНЯ, о 2:30 дня, в приміщенні Адельфі Голл, Ню Йорк, 74 П'ята Евеню (коло 14 вулиці) відбудеться відкрите засідання Академії, на якому Професор Дмитро Чижевський прочитає доповідь: „Замітки до Української Морфонології". — Вхід вільний.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

КУРКУЛІ І ПЕРШІ ЖНИВА

Колгоспи західних областей, створювані впродовж цьогорічної колективізаційної акції, перший раз приступили до жнив. Урожай цього року, як признає совєтська преса, просто небувалий. Зернові культури уродили особливо багато. А проте, — це показують совєтські звіти, — молоді колгоспи зібрати урожай неспроможні. „В ряді південних районів Тернопільщини політичну і трудову активність колгоспних мас не спрямували на розгортання молодьби і хлібоздачі. В Мельнице — Подільському, Скала — Подільському і Заліщицькому районах стався великий розрив між косовицею і молотьбою та хлібоздачею. В Заліщицькому районі за два тижні намолотили всього 150 тонн зерна, в Мельнице-Подільському обмолотили хліб лише з 500 гектарів. Хліб осідає на токах, державі здають його повільно. В Коперському і Борщівському районах панують антимеханізаторські настрої. Молотільні аґреґатори, а навіть кінні молотарки простоюють без ужитку. Райони Монастирський Золопотіцький, Бучацький на заготівельні пункти не відправили жодного центнера хліба нового врожаю . . . В Підгаєцькому районі клясовий ворог — куркулі під час жнив посилили свою ворожу діяльність. В селі Божикові куркулі відкрито вдалися до ворожої аґітації проти віддавання хліба державі . . . Цих ворожих підступів у Підгайцях намагаються недобачати . . ."

Поля, що їх засіяли селяни у своїх одноосібних господарствах, держава уміла привласнити. Тепер тільки питання, як зібрати в колгоспах готовий хліб. І його розв'язати тяжко.

СІНОКОСИ НЕ ВДАЛИСЯ

Рада міністрів УССРі ЦК КП(б)У видали спільну постанову від 17. 7. ц. р., в якій відмітили, що в країні заготівля кормів для потреб громадського тваринництва в цьому році пройшла дуже незадовільно. Особливо незадовільно, — вказується в постанові, — була орґанізована робота по сінокосінню в Запорізькій, Дніпропетровській, Сталінській і Ворошиловградській областях. Надзвичайно погано була була організована заготівля силосу в колгоспах Сумської, Чернігівської, Дніпропетровської, Запорізької, Миколаївської, Кіровоградської і Полтавської областей, які виконали плян у півтора рази менше, а Харківська —в два рази менше, ніж в попередньому році. В багатьох областях корми не поскиртовано і вони зогнивають. У постанові 20-ма точками визначено гострі протизаходи дальшим невдачам.

До дня повітряної фльоти совєтська кінова продукція випустила новий кольоровий фільм, присвячений М. Є. Жуковському, російському вченому, якому большевики приписують сконструйовання першого літака. У фільмі показується, що Жуковський відбув перший політ на власному літаку 10 років раніше за братів Райт, інший росіянин перший у світі виконав мертву петлю — основну фігуру вищого пілотажу, в Росії вперше збудовано багатомоторового літака. Це, що про російські „винаходи" ніхто не довідався і що слава припала не росіянам, як виходить з фільму, завдячується російсько-царській бюрократії і капіталістичним підприємцям. Це вони, буцімто, дбаючи виключно про власне збагачення і схиляючись перед усім закордонним, скуповували готові конструкції з-за кордону, а науку в Росії здушували . . . В той час патріот-винахідник Жуковський гордо заявив: „Мені особисто нічого не потрібно, я говорю і думаю тільки про Росію . . .

Цей фільм привезено в Україну і широко показується та реклямується як „змістовний, патріотичний, передовий".

(У. Думка)

ҐЕН. МАРК КЛАРК (зліва), командант польовими силами американської Армії, прибув до Німеччини, щоби „провірити боєву готовість" американських збройних сил. Разом з ген. Т. Т. Генді, командантом американських військ в Европі, ген. Кларк приглядається великим воєнним вправам проти нападу „ворога зі Сходу".

НАРАДИ „ТРЬОХ ВЕЛИКИХ"

(Докінчення зі стор. 1-шої)

вважається до деякої міри особистою перемогою секретаря Ачесона, що в уряді заступає думку головної оборонної концентрації аліянтів в Европі, не зважаючи на виявлену аґресію в Кореї комуністичну загрозу в Азії, на що головну увагу мав звертати Джансон. В дальшому повідомлено, що конференція міністрів закордонних справ країн Атлантійського Пакту, яку пляновано закінчити цього тижня, продовжуватиметься в неділю і понеділок наступного дня, а міністри трьох потуг відбуватимуть свої наради теж підчас сесії Генеральної Асамблеї, яка почнеться у вівторок 19-го вересня. В поінформованих колах стверджується, що предметом нарад трьох міністрів буде не тільки справа скріплення континентальних европейських оборонних сил та збільшення американського і британськ. гарнізонів в Европі, але теж створення відповідних об'єднаних оборонних сил Атлантійського Пакту. Загально вважається, що пост головнокомандуючого збройними силами запропонується ген. Дванйтові Айзенгаверові, а не — як це початково пляновано — маршалові Монтґомері, що є головнокомандуючим збройних сил країн Брюсельського союзу. Одною з дальших проблем нарад міністрів буде прохання Туреччини, щоб її включити в Атлантійський Пакт. — Стверджується, що міністри приділюють велику увагу оборонному секторові Греція-Туреччина-Іран. Проте, одною з найголовніших справ на конференції буде проблема включення Західної Німеччини в активну оборону, точніше — створення західно-німецької оборонної сили, яку рішучо має обстоювати Америка та до якої зі застереженням підходить Британія і зі скептицизмом Франція. В поінформованих колах вважається, що не зважаючи на деякі розбіжності думок під цим оглядом, з цеї конференції вийдуть західно-німецькі вояки, без огляду на те, як вони будуть називатися та які уніформи носитимуть. Найбільш правдоподібним є, що буде створена німецька збройна сила в рямках Атлантійського Пакту та підпорядкована загальному командуванню збройних сил цього пакту. Це та цілий ряд інших важливих справ надають теперішній конференції „великої трійці" справді історичного значення.

ГРОШ ВТІКАЮТЬ ЗАКОРДОН.

Монтевідео, столиця Уруґваю. — Від початку корейської війни це місто стало столицею для фондів з Европи. Досі перевезено або переслано до Монтевідео 300 до 400 мільйонів долярів. З огляду на це республіка Уруґвай в Південній Америці називають „Швайцарією Західного світу". Дипломати обчисляють, що з пересланих фондів яких $40,000,000 є в золоті, а решта в американських долярах або в швайцарських франках. Дипломати заключають з того, що на випадок третьої війни вже навіть і традиційно невтральна Швайцарія перестане бути прибіжищем втікачів, бо для комуністів не існує невтральність. Уруґвай є звісний зі свого постійного уряду й тому його вважають за безпечне місце для сховку грошей.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БОФАЛО, Н. Й. — Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в церковній галі, зараз по співаній Сл. Божій. Проситься всіх членів і членкиць взяти участь у цих зборах та незабувати на свої обовязки. Гарячі дні минули, а осінні холодні вечорі будуть дуже приємні при розмові про працю У. Н. Союзу. Подається теж до відома, що по зборах в другій половині місяця, в останніх двох тижнях, урядники будуть урядувати в середу від 8. год. до 10. ввечір, в церковній салі при Філмор і Онеіда ул. Робимо це для вигоди тих, що з різних причин не все можуть бути на місячних зборах. Просимо молодих і старших громадян і з нової іміґрації приходити в згадані середи і полагоджувати справу свого членства. — І. Була, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Левицький, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 6. ввечір, в галі церковній. Проситься членів прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження; також взиваємо заплатити свої залеглости. — Уряд.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 305, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, зараз по Сл. Божій, в церковній галі, де звичайно. Повинністю кожного члена є прийти і вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Відділова каса не є вилі платити за членів. Приведіть зі собою нових членів, бо У. Н. Союз тепер приймає членів і в старшім віці. — Н. Максимчук, предс.; М. Тихоневич, кас.; М. Ґенташ, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 12. зполудне, в парафіяльній галі, 235 Карбон ул. Просимо членів прийти на час, а довгуючих вирівняти свої довги, бо каса не може дальше закладати за вас. — За уряд: М. Брус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в парафіяльній галі, 803 Фронт ул., в 2. годині пополудні. Просимо членів прийти на означений час тай сповнити свої членські обовязки. Напоминаємо довгуючих членів вирівняти свої залеглости тай платити що місяця на час. Довгуючі члени, коли не заплатять до 25-го, будуть суспендовані, як старші так і діти. — За уряд: Д. Рудакевич, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні Збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 17. вересня, в парафіяльній салі, 74 Геррис Еве., в годині 1. пополудні точно. Просимо всіх членів прибути на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і полагодження, між іншим справа товариської забави, що відбудеться 29. жовтня. Вписуйте своїх дітей і знайомих в ряди У. Н. Союзу. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 16. вересня, в Клюбі ім. Драгоманова, 39 Іст 7. вул. З причини, що є дуже важна справа де полагодження, просимо всіх членів прийти на збори точно в 8. год. ввечір. — М. Ликтей, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в У. Н. Домі, 183 Фліт ул., в год. 6. ввечір. Проситься членів прийти і вирівняти свої вкладки, бо інакше будуть суспендовані. — І. Грабар, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Трикварталньі збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 16. вересня, в годині 7:30 ввечір, в галі У. Д. Гор. Клюбу, 31-14 — 30 Евеня. Просимо всіх членів і членкиць прийти на збори, бо є деякі справи до полагодження. Проситься довгуючих вирівняти свій довг. Просимо всіх українців, які ще не є членами У. Н. Союзу, прийти і вписатися в члени. — За уряд: М. Галан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Місячні збори членів відділу 332 відбудуться в суботу, 16. вересня, в год. 8:30 ввечорі, в У. Н. Домі, 10 Колфекс ул. Проситься всіх членів і членкиць прийти на збори. — М. Сірман, рек. секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 234, подає до відома всім своїм членам, що звичайні місячні збори, які мали відбутися 16. вересня, не відбудуться з причини, що на цей день маємо Баль. Згадані збори відбудуться тиждень пізніше, то є 23. вересня, в годині 7:30 ввечір, в галі У. Н. Дому. Просимо всіх членів не забути за баль 16. вересня, а збори 23. вересня. — С. Могила, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Сестр. Любов, від. 37, повідомляє всіх своїх членкиць, що 3-квартальні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 3-тій пополудні, в У. Н. Домі, 214-216 Фултон ул. Просимо прийти на означений час, бо буде читаний звіт рахунків за минулих 3 місяці. Буде звіт контролі і інші важні справи до полагодження. Просимо приєднувати нових членкиць і вписувати своїх дітей. — За уряд: А. Погранична, предс.; А. Генеґа, кас.; А. Гнатюк, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 16. вересня, в годині 8. ввечір, в галі Ветеранс оф Форейн Ворс, 109 Парк Еве. Просимо всіх членів і членкиць прийти на час. — І. Головка, пр.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, подає всім членам до відома, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в У. Н. Домі, 237 Говп ул., точно в годині 2. пополудні. Повідомляється тих членів, що заплатили вкладки на рік наперед, щоб прийшли на збори та заплатили за Свободу за 6 місяців, це є до кінця року. На зборах будуть порушені важні справи, котрі конче треба спільно обговорити і вирішити. Союз кличе всіх до праці для добра і слави УНС та української спільноти. — За уряд: В. Лелет, предс.; П. Головачук, фін. секр.; А. Ткачук, кас.; М. Котіз, рек. секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Трикварталньі збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 2. пополудні, в церковній галі на Ґрінвіч Евені. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів і членкиць прийти точно на час, бо є важні справи до полагодження. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівняли свої залеглі місячні вкладки. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. Запорозька Січ, від. 347, відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 2. пополудні, в галі, в якій звичайно є наші збори. Проситься всіх членів прийти на ті збори, бо є важні справи до полагодження. — С. Патен, пр.; С. Пелехатий, кас.; Г. Тимчій, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в годині 2. попол., в салі Укр. Амер. Клюбу при 13 Washington St. Приймаємо членів без вступного, а довгуючих просимо явитися і вирівнати свої належивости. — Н. Мазур, предс.; В. Мандзій, секр.

CHICAGO, ILL. — Birth of Holy Virgin Society, Branch 259, Meeting Sunday, Sept. 17, 1950 at 1903 W. 51st St., at 2:00 P.M. — P. Trusiak, Treas.

ЙОНҐСТАВН, О. — Тов. ім. О. Басараб, від. 348, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, зараз по Сл. Божій, в галі церковній при W. Rayen Ave. Проситься всіх членів прибути на ці збори і заплатити свої вкладки. — В. Дубас, предс.; Й. Стахура, кас.; М. Періг, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудутьсу в неділю, 17. вересня, зараз по Сл. Божій, в галі парохіяльній. Проситься всіх членів прийти на збори і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори є відложені на неділю, 24. вересня з причини, що багато членів має виїхати позамісцевість на 17. вересня. Тому просимо всіх членів приготовитись з вкладками на слідуючу неділю. — Гр. Волянський, предс.; Н. Кіра, кас.; І. Маркович, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в неділю, 17. вересня, в год. 3. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів і членкиць прийти на ці збори, бо є до полагодження нові справи. — В. Бутковський, рек. секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 17. вересня, в год. 2. попол., в церковній галі. Проситься всіх членів прийти на ці три-квартальні збори. — Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, кас.; Ст. Колодруб, секр.

ТАРЗАН, ч. 2428. Все готове...

„Молат послухав наказу господаря джунглів і затримав Ренді...

...а міжтим людоїд і малпочоловік переганялися за здобуття господині з літака.

„Заверни взад! Заверни взад!

Нагло велика риба пірнула щоб схопити дівчину.